

steklār

IZHAJA OD LETA 1959

LETNIK XXII ŠT. 8

HRASTNIK, 15. 8. 1980

GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

Uspešnih 120 let

22. julij — dan vstaje slovenskega naroda in dan steklarjev smo delavci naše delovne organizacije letos združili še z enim pomembnim jubilejem — 120-letnico obstoja Steklarne Hrastnik.

Teh 120 let pomeni za nas pisano in bogato zgodovino kolektiva, v katerem so se zvrstile številne generacije delavcev — dolga desetletja zatiranih, ki so živeli in delali v slabih in težkih življenjskih in delovnih pogojih, pa delavcev, ki jih je, kot celoten narod, ki so mu pripadali, zajela vojna vihra in nato generacije, ki so sodelovale pri izgradnji domovine in tudi naše tovarne.

Dolga pot od ustanovitve steklarne leta 1860 pa do današnjih dni je pomenila rast, napredek, razcvet. Medtem ko je bilo na začetku okrog 60 zaposlenih, nas v sedanjem obdobju združuje delo že okrog 1.650. Po osvoboditvi leta 1946 je bilo proizvedenih 3.562 ton stekla, v letu 1979 24.309 ton in 26.119 ton planiranih v letu 1980.

Leto 1950 pomeni tudi za Steklarno Hrastnik prelomnico. Pomeni, da so delavci dejansko prevzeli steklarstvo v upravljanje, pomeni, da so izvolili v mesecu avgustu prvi delavski svet. Delavci

so v sproščanju svoje delovne ustvarjalnosti stopili na novo, višjo stopnico. Sprostili so se pobude proizvajalcev, ki so v praksi dokazali, da so sposobni poleg dela v proizvodnji kvalitetno odigrati tudi funkcijo upravitelja in dobrega gospodarja.

Zastavljeni načrti obnove in rekonstrukcije tovarne so bili realizirani, s tem pa obrnjen tudi nov list v uveljavljanju steklarne med proizvajalci stekla, tako na domačem kot tudi na tujem trgu. Naša tovarna, ki obiskovalca Hrastnika ob prihodu iz trboveljske smeri prva pozdravi z obsežnim tovarniškim objektom, je zrasla, ne samo zaradi dodeljenih kreditov za investicije, temveč ob pomembnem lastnem vlaganju in velikem angažiranju ter prizadevanju zaposlenih, tudi na račun družbenega standarda in osebnih dohodkov.

Ni šlo vedno tako, kot bi si želeli. Kriza ni prizanesla niti naši delovni sredini. Izguba, s katero je bilo zaključeno poslovno leto 1976, je narekovala izdelavo temeljitega sanacijskega programa, usmerjenega predvsem v odpravo notranjih ozkih grl. Z veliko angažiranostjo in znova od-

povedovanjem zaposlenih, ki so tudi v tem neugodnem obdobju ostali zvesti kolektivu, ter ob pomoči bank, naših partnerjev, pa tudi sklada skupnih rezerv SRS, je bila tudi ta kriza premagana in smer razvoja in gospodarskih uspehov se znova vije navzgor, kljub številnim težavam, s katerimi se ukvarjamo v sedanjem obdobju, kot so dragi energetski viri in pomanjkanje reprodukcijskega materiala.

Vse to in še več je Steklarna Hrastnik. Ime, ki zveni domače tistim, ki se danes vanjo vračajo vsak dan na delo, ki v njej uveljavljajo svojo potrebo po socialni varnosti, uresničujejo svojo funkcijo samoupravitelja. Ime, ki pomeni firmo za številne druge delovne organizacije po vseh republikah naše domovine in za firme z različnih kontinentov sveta, kot proizvajalca, ki si prizadeva v smeri kvalitetne proizvodnje in z nami zato že dolgo vrsto let sodelujejo. Nato tudi kot delovne organizacije, ki daje pomemben prispevek izvoznim prizadevanjem naše družbe, kar je med drugim tudi priznanje našim delavcem in strokovnjakom, da so kljub hudi mednarodni konkurenci sposobni pro-

izvajati izdelke, ki jih potrebujejo najrazvitejše države.

Osnovne naloge pri našem bodočem delu bodo morale biti še nadalje usmerjene v to, da bomo zagotovili čim kvalitetnejšo in količinsko ustrezno proizvodnjo ter najustreznejšo samoupravno organiziranost DO, ki bo jamstvo za resnično samoupravno odločanje delavcev v vseh vprašanih, ki so povezana z delom in razvojem posameznih TOZD in DO kot celote.

Z namenom, da dosežemo čim boljše rezultate in okrepimo položaj vseh temeljnih organizacij in delovne organizacije kot celote, smo v letošnjem letu sprejeli stabilizacijske ukrepe, katerih dosledno izvajanje vseh članov kolektiva mora ustvariti dobre pogoje za naš nadaljnji razvoj ter prispevati k boljšim delovnim in življenjskim pogojem nas vseh.

To pa pomeni, da se moramo vsi zavedati dejstva, da so delo in rezultati našega dela edino merilo, ki nas v naši samoupravni socialistični družbeni skupnosti uvrščajo na ustrezno mesto, nam dajejo ustrezne pravice, pa tudi nalagajo nadaljnje obveznosti.

Proslava ob delovnem jubileju D0

19. julija je bila na stadionu za Savo osrednja proslava ob počastitvi 120-letnice obstoja Steklarne Hrastnik. Zbralo se je veliko število naših delavcev in tudi občanov Hrastnika, prisotni pa so bili tudi gostje, med njimi tudi tovariši Sergej Kraigher, Lidija Šentjurs, Martin Mlinar, Vida Mikuš in predstavniki občinskih in medobčinskih družbenopolitičnih organizacij Hrastnika in drugih revirskih občin.

Slavnostni govornik, sekretar predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, Ivan Godec, je zbranim spregovoril o razvoju steklarne in o bojih steklarjev za boljše delovne pogoje ter boljše plačilo za opravljeno delo, vse od obdobja 1860. Posebej je izpostavil zadnjih 30 let delovanja tovarne, ko so delavci prevzeli upravljanje steklarne v svoje roke ter v tem času dosegli največje delovne in razvojne rezultate.

»Leto 1980 je bilo v marsičem prelomno leto, v katerem bomo postavili temelje za nadaljnji razvoj in prihodnjem srednjeročnem obdobju,« je poudaril tovariš Godec: »Steklarji že doslej

niste bili zadovoljni s položajem panoge, v kateri delate. V zadnjem času vas je še posebej prizadela izjemno hitra rast cen goriv, brez katerih ne more teči proizvodnja v steklarstvu. Vaši programi razvoja temelje na modernizaciji dosedanje proizvodnje in s tem na zmanjševanju števila delavcev za enak delovni rezultat. Že doslej ste bili uspešni pri izvozu svojih izdelkov, zadnji izvozni rezultati pa vas še utrjujejo v prepričanju o pravilnosti svoje usmeritve v trajnejše zunanjetrgovinsko delovanje, kjer vaš izvoz nekajkrat presega nujen uvoz reprodukcijskih materialov in nadomestnih delov. Svojo proizvodnjo nameravate razširiti tudi na proizvodnjo penastega stekla, velike steklene embalaže in zgraditi orodjarno. Če vam to uspe, boste steklarji s tem razrešili ob svojih tudi nekatere pereče probleme slovenskega gospodarstva ter tako prispevali k večji uspešnosti slovenskih delavcev v celoti,« je dejal Ivan Godec.

Na proslavi so s svojim programo nastopili še: godba na pihala in moški pevski zbor Svobode II ter recitatorska skupina.

Podeljena priznanja

Na podlagi sklepa delavskega sveta delovne organizacije in na predlog družbenopolitičnih organizacij Steklarne Hrastnik so bi-

la ob visokem jubileju — 120-letnici obstoja — podeljena priznanja naslednjim tovarišicam, tovarišem in društvom:

1. Bec Emil	32. Halzer Robert
2. Bedenik Silva	33. Hudi Alojz
3. Bevec Justa	34. Hudi Viktor
4. Birs Edo	35. Janežič Alojz
5. Blaško Viktor	36. Jazbinšek Olga
6. Bočko Rajko	37. Jovan Valči
7. Bradašević Đoko	38. Jerković Jakov
8. Brilej Karl	39. Jeršin Ignac
9. Cigeljnak Dika	40. Jelenc Slavko
10. Ciglar Janez	41. Kalpič Ivan
11. Cvelbar Stane	42. Kaplar Albert
12. Čakič Ljubo	43. Kastelic Jože
13. Čičić Risto	44. Kavšek Niko
14. Debelak Stefka	45. Kavzar Janko
15. Dragar Karli	46. Klanšek Jože
16. Drame Hilda	47. Klemen Ignac
17. Dremel Karli	48. Knap Dominik
18. Delpin Gerhard	49. Knežević Nedeljko
19. Dreu Marjana	50. Kobal Anton
20. Gerhard Jože	51. Korbar Heda
21. Godicelj Dora	52. Koritnik Karli II.
22. Gomilar Rudi	53. Kirhmajer Rudi I.
23. Gorenšek Edvard	54. Koritnik Matija
24. Gornik Slavko	55. Krošlin Grozdana
25. Grašič Fanči	56. Krsnik Franjo
26. Gričar Majda	57. Kosm Gvido
27. Grear Karli	58. Kunstelj Matilda
28. Greben Kristina	59. Laznik Stane
29. Gužaj Jože	
30. Grum Ivan	
31. Haberl Adolf	

Gasilsko društvo Steklarne Hrastnik
Moški pevski zbor Svobode II Hrastnik

60. Lapornik Franc	88. Ržek Jože
61. Majcen Jože	89. Savič Monir
62. Marcen Alojz	90. Savković Ilija
63. Matekelj Lado	91. Selč Franc
64. Matko Franc	92. Sihur Anton
65. Meterec Ingrid	93. Sihur Erna
66. Milevšek Stefka	94. Sihur Zvonko
67. Milinović Brane	95. Smode Mirko
68. Moder Leopold	96. Smodič Julij
69. Mrcina Maks	97. Stojančič Stanko
70. Novak Avgust	98. Santej Alojz
71. Ofentavšek Cvetka	99. Srenk Adolf
72. Orožen Stane	100. Tosić Savo
73. Obermajer Silva	101. Tovornik Marjana
74. Pavlič Jože	102. Tušar Jože
75. Petrič Vili I.	103. Us Aleksej
76. Plazar Franc	104. Velej Anton I.
77. Potušek Slavi	105. Velej Jože
78. Pokrajac Đoko	106. Verač Anton
79. Premec Jože	107. Vidovič Franc
80. Presker Vlado	108. Vintar Vinko
81. Pufler Edi	109. Volfand Edi
82. Pust Vojko	110. Vovk Erh
83. Racki Viktor	111. Vračun Viljem
84. Radej Stane	112. Vretič Ivan
85. Ranciering Jože	113. Zorc Miroslav II.
86. Rome Ana	114. Zupanek Franc
87. Rugelj Jože	115. Zagar Rajko
	116. Zagar Anton
	117. Žibret Franc

Godba na pihala Svobode II
Strelsko društvo Steklarne Hrastnik

Ljubo Čakič, TOZD 1 prejema priznanje

Živimo s Titom

(Izvirki iz knjige Vladimira Dedijera: Josip Broz Tito — Prispevki za življenjepis) — 2. del

Prva svetovna vojna

Josip Broz je začel služiti vojake leta 1913, najprej pri nekem cesarskem polku na Dunaju.

»Služiti v avstrijski armadi, se je spominjal tovariš Tito: »Mi ni prišlo iz več razlogov. To je bila predvsem zatirateljska vojska, ki ni držala v sužnosti samo mojega naroda, marveč je služila kot sredstvo za zaslužjevanje drugih narodov. Drugič je bila to kot vojska slaba armada. Vojaku sploh ni bilo dovoljeno, da bi pokazal kakršnokoli iniciativo... Ko sem prišel k vojakom, sem imel, kakor vsi mladi ljudje, frizuro. Jasno mi je bilo, da morajo biti vojaki ostrizeni, toda način, na kakršen je bilo to napravljeno, me je globoko užalil. Že pri vratih me je sprejel korporal: »O, gospod socialist, tudi vi ste tu!« Pograbil je strojček za striženje in mi napravil križ skozi lase. Bilo je na kupe stvari, s katerimi so nas mučili. Mahoma smo se morali naučiti na pamet ves rodovnik habsburške hiše...«

Nekaj mesecov po prihodu k vojakom, je bil Josip Broz določen za podčastniško šolo, v katero je rad odšel, saj se je želel dobro izučiti vojne spretnosti. V šoli je zelo naglo napredoval in kmalu postal najmlajši vodnik v polku. Bil je tudi odličen sabljač. Kot prvi sabljanja v polku je bil v letu 1914 poslan v Budimpešto na tekmovanje za prvenstvo v Avstro-Ogrski armadi. Osvojil je 2. mesto in srebrno kolajno.

Ko je leta 1914 izbruhnila vojna, je bil Josip Broz še pri vojaki. Zaradi tega, ker je govoril vojakom proti vojni, je bil nekaj časa zaprt v petrovaradinski trdnjavi. Otvadil je je namreč neki stari narednik. Rešila ga je branjevka — Srbkinja, ki je pri zaslišanju trdila, da si je narednik vse skupaj izmislil. Oproščen obtožbe je bil januarja 1915 poslan na Karpate, na fronto proti Rusom, kjer so besnili hudi boji. Vojska je bila slabo oborožena in opremljena. Žrtve so bile ogromne, ne samo zaradi streljanja, temveč tudi zaradi hudega mraza. »Tedaj sem zasvoval vojni,« je pripovedoval tovariš Tito: »Človek ni imel ničesar, za kar bi se bojeval...«

Pomladi 1915 se je začela nova ruska ofenziva. Neke noči je padla granata med vod Josipa Broza. Veliko vojakov je bilo mrtvih. Josip Broz je dobil težke kontuzije in so ga prenesli v bolnico, kaj kmalu pa znova poslali na bojišče. Tu je bataljon, v katerem se je nahajal, doživel napad Čerkezov. V boju je neki Čerkez potisnil Josipu Brozu v ramo železno ost. Ranjen je prišel v ujetništvo in v bolnici preživel polnih 13 mesecev. V času, ko so se Avstro-Ogrski vojaki bojevali z okrutnimi Čerkezi, so se častniki zadrževali v varnem zaledju, kjer so pili, slaveč Veliko noč. Sočasno, ko so se Čerkezi spopadli z bataljonom, ko zajeli tudi njegov štab in v njem pijane častnike.

Rana, ki jo je dobil tovariš Tito v tem spopadu s Čerkezi, je bila globoka, pridružila pa se ji je

še pljučnica in nato še pégavec. Bolničarji so mu že položili rdeč trak na posteljo — znamenje, da bo ranjenec umrl. Ležal je pod veliko ikono in ko se mu je bledlo, je obtoževal svetnika, da mu hoče ukrasti njegove stvari, o čemer so mu pripovedovali ostali jetniki, ko je kriza prešla.

V ujetništvu je veliko bral in se naučil tudi ruski. Ko je ozdravel, so ga premestili v ruske vasi na delo. Kot čestniku mu tega ne bi bilo treba opravljati, vendar se je sam prigljal. V ujetniškem taborišču je bilo tudi precej Madžarov, Romunov in Slovakov, ki so ga izbrali za svojega predstavnika. Tako se je Josip Broz boril za zaščito njihovih skromnih pravic. Zaradi tega ga je doletelo tudi maščevanje šefa sekcije jetnikov, ki ga je spravil v zapor, kjer so ga pretepli Kozaki. Ko so ga izpustili iz zapora, se je odločil za beg. Načrt, zbežati na Poljsko, se mu je ponesrečil, saj so ga znova zajeli.

Nekaj časa je prebil zaprt v Petrovavelski ječi, nato pa je bil izgnan na Ural, a je vmes pobegnil z vlaka, ki je prevažal ujetnike. Ker je bil v civilni obleki in je odlično govoril rusko, na drugem vlaku, kamor je vstopil, ni bil tako sumljiv. Zaradi njegovega pobega so bile po vseh vlakih izvršene preiskave. Tudi na vlak, kjer je bil Josip Broz, je prišel Kozak in slučaj je hotel, da je najprej pristopil k njemu in ga vprašal: »Ali je med vami neki pobegli avstrijski ujetnik?« Broz je kratko odgovoril: »Njet!« V tem času je v Petrogradu izbruhnila okto-brska revolucija. Tudi Josip Broz se je pridružil Rdeči gardi. Pozneje je bila ta garda razbita, ker je v Omsk prispela kontrarevolucionarna armada in Josip Broz je moral pobegniti v stepto. V okolici Omska je našel zaposlitev pri bogatem Kirgizu, kjer so ga cenili kot dobrega mehanika v mlinu. Bogati kmet ga ni prijavil kazenskim ekspedicijam, čeprav je vedel, da je Josip Broz komunist.

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi naše drage mame

MARIJE KAVŠEK

se iskreno zahvaljujem delavkam in delavcem v TOZD 3 — dekorirnica s satinirnico za darovani venec.

Marija Selak

ZAHVALA

Ob moji upokojitvi se po tej poti iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem v skladišču gotovih izdelkov ter uslužbencem v komerciali za prelepa darila in šopek. Vaša pozornost me je prijetno presenetila.

V nadaljnjem delu vam želim še mnogo delovnih uspehov, medsebojnega razumevanja in osebne sreče.

Nande Stepišnik

Med Kirgizi je Broz prebil precej časa. Ko je bil Omsk osvobojen Kolčaka in njegovih sil, se je lahko Josip Broz odpeljal proti Petrogradu. Jeseni leta 1920 pa je prispel na mejo Jugoslavije.

V novi državi

»Sveto krono je vrag vzel«, so govorili Kumrovcani in drugi zagorski kmetje leta 1918, ko je propadla Avstro-Ogrska monarhija. Iz Hrvaške in Slovenije je v 1. svetovni vojni padlo 70.000 ljudi. Nad 150.000 jih je prišlo v vojno ujetništvo. Širil se je zeleni kader, ki je ropal in izvajal nasilje. Tujo buržoazijo je nadomestila domača, ki je prišla na oblast in v svojih metodah ni bila nič boljša kot prejšnja. Zunanji sovražniki so pridno razpihovali notranja nasprotja. Leta 1918 je bila skupna država sicer ustanovljena, toda ljudstvo ni bilo vprašano, kakšna bo ta država, kako bodo urejeni medsebojni odnosi med narodi, kdo bo nosilec suverene oblasti in podobno. Velikosrbska buržoazija z regentom Aleksandrom na čelu se je vrgla na ropanje in zaslužnjanje vseh dežel v Jugoslaviji, izvajala nasilje, pritiske.

Življenjski pogoji delavskega razreda so bili neznosni. Devet desetih delavstva je bilo brez dela. Vladala je velika revščina, o čemer priča tudi oglas, ki je tisti čas izšel v listu Demokracija v Beogradu: »Darovala bi svojega deset mesecev starega otroka možkega spola zaradi materialnega pomanjkanja. Oglasi na naslov: Ranka, sestra Lazarja Lazića, Dublje. 25. 6. 1919.«

Oktohrska revolucija je vplivala tudi na razpoloženje zatiranih množic v drugih državah. Povečala se je borbenost delavcev, ki je zaznamovala vidne uspehe. Izbojevanje bil 8-urni delavnik, delodajalci so morali pri posredovanju zaposlitev upoštevati delavske sindikate. Propadla je akcija vlade, poslati sile proti Sovjetski Rusiji, ker so se takim načrtom ljudske množice uprle. Naraščala je moč nove delavske stranke SDPJ(k), ustanovljene v letu 1919, vendar njeno vodstvo ni znalo izrabiti prednosti, ki jih je imela. Buržoazija je začela prehajati v protinapad. V letu 1920 so bile občinske volitve, na katerih je ta stranka dosegla lepe uspehe. Tako je komunistična lista v Beogradu dobila 30 mandatov od 45 odborniških mest v občini. Nato pa se je pričelo nasilje in oviranje komunistov, da bi prevzeli nove funkcije, češ, da niso prisegli. Oportunistično vodstvo stranke ni niti pravilno izrabilo možnosti pritožbe državnemu svetu, ampak se je zadovoljilo le s formalnimi ukrepi, ki pa so vodili k porazu.

V taki situaciji se je vrnil v domovino Josip Broz. V Kumrovcu ni našel nikogar svoje družine. Leta 1918 mu je umrla mati, oče pa se je preselil v neko drugo vas. Po kratkem obisku pri njem, je odšel v Zagreb, kjer se je zaposlil, se včlanil v sindikat in se vpisal za člana KPJ. Sodeloval je v nekaj stavkah. Ob proslavi oktohrske revolucije je imel predavanje v sindikatih v Zagrebu in ga končal z vzklikom: »Samo z oboroženim bojem si more delavski razred osvojiti oblast.« Sodeloval je tudi pri agitiranju za volitve v ustavnodajno skupščino. V parlament

je prišlo 59 komunistov. Po moči je bila to tretja stranka v državi in edina politična stranka, ki je imela poslanca iz vseh dežel Jugoslavije. Po podpisu sramotne Rapalske pogodbe, po kateri je 600.000 Jugoslovancev ostalo v italijanskem suženjstvu, je vlada Aleksandra Karađordjevića najprej udarila po delavskem razredu in njegovem najzavednejšem delu — KPJ. Decembra 1920 je bila razglašena Obznana — KPJ postavljena izven zakona in njeno premoženje zaplenjeno. Sima Marković se je obnašal oportunistično. Njegov stavek komunistom je bil le: »Ne dajte se provocirati.« Ni hotel sklicati centralnega komiteja, da bi se situacija prediskutirala. Marsikje so zaradi tega morale partijske organizacije ravnati na svojo pest. Josip Broz je v Zagrebu s tovariši hodil od delavnice do delavnice in prepričeval delavce, da je potrebno stavkati. Po Obznani so se začeli še bolj slabšati tudi življenjski pogoji delavskega razreda. Zaradi izredno slabih razmer, se je Josip Broz odločil poiskati drugo zaposlitev. Leta 1921 je prišel v vas Veliko Trojstvo.

V vasi Veliko Trojstvo

Tu se je zaposlil v mlinu Samuela Polaka. Stari kmet Filip Kranželić se je spominjal: »Josip Broz je prišel v Trojstvo brez česarkoli in je moral prvo noč na slami prenočiti, ker niti postelje ni imel.« Kmalu so ga vsi cenili, saj je bil spreten in vsestranski za delo. Delal je v mlinu, pa tudi kmetom je popravljil različno orodje in podobno. Precej se je s kmeti tudi pogovarjal. Govorili so o preganjanjih, ki jih je izvajala oblast, največ pa o poglaviti kmečki stiski — o zemlji. Obljubljena agrarna reforma namreč ni bila izvedena. Josip Broz jim je razlagal, kako je Lenin razdelil zemljo kmetom, jim pripovedoval spomine iz Rusije. Naletel je na precej svojih somišljenikov. V Trojstvu mu je žena rodila punčko, ki sta ji dala ime Zlatica, ker je imela že ob rojstvu nenavadno lepe lase rumene barve. Leto dni pozneje se je rodil še en otrok — fantek Hinko. Toda 7 dni po svojem rojstvu je deček umrl za grižo. Zato sta se starša navezala na Zlatico. Leta 1923 je deklica dobila davico. V vasi ni bilo zdravnika, bolezen pa je izbruhnila iznenada in Zlatica je umrla. To je Josipa Broza zelo pretreslo.

Josip Broz in drugi somišljeniki iz Trojstva so poskušali dobiti zvezo s partijsko organizacijo, kar pa ni bilo lahko, saj so bili z Obznano razpuščeni tudi delavski sindikati, mrgolelo je vohunov in provokatorjev.

Marca 1923 so Broz in tovariši zvezo s partijsko organizacijo le dobili. Josip Broz je z uspehom opravljal razne partijske naloge in je bil v začetku leta 1924 izbran za člana okrožnega komiteja. Djuro Segovič, preko katerega so Broz in tovariši dobili zvezo, se je spominjal: »Josip Broz je bil tedaj mlad, precej vitek, vesel dečko. Rad je zbijal šale, kadar ni šlo za politične stvari. Bil je uglijen, redoljubljen, lepo oblečen. Sicer pa ni poznal omahovanja, v političnem delu je zahteval, da so vse stvari jasno postavljene, do kraja pojas-

njene in da je to, kar je bilo treba storiti, opravljeno odločno in dosledno, še vedno je bil pod vtisom dogodkov v Rusiji in bil trdno prepričan, da se zmaga revolucionarnega gibanja v naši deželi ne da z ničemer preprečiti.«

Politična situacija na Hrvaškem je bila tedaj nenavadno napeta. Broz, Šabić, Segovič in drugi so po nalogi okrožnega komiteja zbirali orožje in izvajali priprave za oborožen boj. V imenu okrožnega komiteja je Josip Broz pogosto odhajal v Zagreb, kjer se je nekoč srečal tudi s sekretarjem oblastnega komiteja KPJ v Osijeku in mu poročal o situaciji na terenu, o razpoloženju množic, o zbiranju orožja. Na koncu mu je odkrito dejal, da mora partija sprejeti neko odločitev. Radovanovič pa je vse skupaj odklonil, kar je bilo za Broza in tovariše precejšnje razočaranje. Ker je bila KPJ prepovedana, so komunisti na predlog Josipa Broza izkoriščali radičevske politične manifestacije za propagiranje svojih parol. Na shodih so

porazdelili tovariše, ki so vzklikali gesla proti reakciji, terorju, za demokratske pravice, za zvezo delavcev in kmetov, za priznanje Sovjetske Rusije. Praznovali so tudi 1. maj in leta 1924 je zavihrala rdeča zastava na zgodovinski lipi Gornjega mesta v Križevcih. Po izdaji Stjepana Radića, ki je dal preko svojega brata v skupščini izjavo, da priznava monarhijo in Vidovdansko ustavo, je bilo prebivalstvo po vaseh prepadeno. Človek, ki jih je vodil doslej, je izdal interese kmetov. Kmetje so postali razočarani, pobiti, brez vodje.

Josip Broz se je ukvarjal z mislijo, da odide v kak industrijski center, kjer bi mogel aktivneje politično delati. Pa tudi v mlinu je prišlo do sprememb. Polak je umrl, lastnik mlina pa je postal njegov zet, nadut človek, ki je hotel le gospodsko živeti. Za svoje vse večje potrebe je začel zaposlenim zmanjševati plače. Tako je Josip Broz po štiri in pol letnem bivanju zapustil Veliko Trojstvo. (Nadaljevanje prihodnjič)

Kam po osnovni šoli?

VPIS HRASTNIŠKIH OSEMLETKARJEV v srednje in poklicne šole v šolskem letu 1980/81

Rok za vpis v srednje šole je potekel. Večina hrastniških osemletkarjev že uživa počitniške radosti, vpis v srednjo ali poklicno šolo je namreč že opravljen, pa tudi učno mesto v delovni organizaciji ali pri obrtniku je zagotovljeno. Vendar pa lahko počitnikujejo samo tisti, ki jim je bil učni uspeh vse šolsko leto prva skrb in ki so o svoji poklicni odločitvi tehtno razmišljali že prej in ob tem upoštevali nasvet strokovne službe za poklicno usmerjanje. Nekaj več zaprek pri vpisu imajo fantje in dekleta, ki so se odločili mimo strokovnega mnenja poklicnih svetovalcev in pri odločitvi niso upoštevali svojih učnih in drugih sposobnosti niti kadrovske potrebe deficitarnih poklicnih področij v občini, s katerimi so bili med šolskim letom večkrat seznanjeni.

Od 117 osmošolcev letošnje generacije, ki je v primerjavi z generacijami preteklih let številčno precej šibka, se je v srednje šole usmerjenega izobraževanja vpisalo 43 osmošolcev ali 36,7 %, medtem ko je bil interes za vpis v poklicne šole precej večji, kar 69 učencev je bilo zainteresiranih za vpis v različne poklicne šole, kar predstavlja 38,3 % celotne generacije. Smemo trditi, da je to število zadovoljivo, saj vemo, da so potrebe združenega dela precejšnje ravno po poklicih širokega profila in to še posebno kovinske stroke.

Za zaposlitev v treh različnih delovnih organizacijah se je odločilo 5 osmošolcev.

Naštetimo katere srednje šole so letos privlačile hrastniške osmošolce: najbolj privlačne so tehniške šole, in sicer tehniško strojna in elektro šola Trbovlje ter tehniška gradbena šola Celje, 9 učencev se je vpisalo v splošno gimnazijo in 5 v pedagoško gimnazijo. Pri dekletih je še zmeraj zaslediti velik interes za srednjo

medicinsko šolo, kamor se je junija vpisalo 9 učenec. V kadetsko šolo sta bila sprejeta 2 učenca.

Naj povemo, da je bilo za splošno srednjo vojaško šolo v Ljubljani dovolj resnih kandidatov, ki pa so žal ostali praznih rok, saj so pogoji za vpis tako zelo zahtevni, da nihče izmed navdušencev ni bil sprejet, največ fantov je bilo odklonjenih zaradi zdravstvenih razlogov.

Poglejmo še, kakšen je bil odziv učencev na vpis v poklicne šole? Ko primerjamo število vpisanih v poklicnih šolah s številom vpisanih v srednjih šolah, naštejemo skoraj 30 učencev več v poklicnih šolah. Največ fantov je pokazalo interes za poklicno kovinarsko šolo v Zagorju, kjer beležimo kar 30 vpisanih učencev. Precej visoko številko beležimo tudi pri prodajalcih in to 17 vpisanih, tako da je za nekatera dekleta in fante zmanjkalo učnih mest v zasavskih delovnih organizacijah in si zato učenci iščejo učna mesta v Ljubljani in Celju. Bolj kot lani je bilo pri letošnjih osmošolcih več zanimanja zaslediti za gostinsko šolo v Zagorju, v katero se je vpisalo 7 učencev. Minimalen pa je vpis v poklicno administrativno šolo, gradbeno šolo, frizersko šolo in poklicno oblačilno šolo, v navedene šole sta se vpisala po 2 učenca.

Verjetno bo bralce zanimalo, koliko hrastniških osemletkarjev se bo v prihodnjem šolskem letu šolalo v Zasavju in koliko v drugih krajih. Zbrani podatki povedo, da se bo v šolskem letu 1980/81 šolalo v poklicnih in srednjih šolah 56 hrastniških učencev, 32 se jih bo napotilo v Celje, 12 v Ljubljano in 2 v Sevnico.

Zaželimo jim čim več uspeha.

Poklicni svetovalec
Irena Kavšek

REZULTATI POSLOVANJA

TOZD 1 – Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Za preteklo obdobje januar–junij je značilno, da so bile prisotne težave pri uvozu surovin, repro-promateriala in opreme ne glede na naš visok izvoz na konvertibilna tržišča. Zaradi poznanih težav pri zunanji trgovinski menjavi na sploh, so se strani še bolj zaostri- le, kar je imelo za posledico vse pogostejše neredne preskrbe s kartonsko embalažo, ki je v zadnjem času že prišla v kritično fazo. Zaradi določenih težav pri uvozu potrebne opreme za prehod na kurjenje z zemeljskim plinom, nismo uspeli pravočasno opraviti potrebnih del in prevzeti določenih količin tega plina, ki pa so nam ga zaračunali, kar nam zmanjšuje rezultat poslovanja. Tudi ostale pomankljivosti, navedene v »Informaciji o poslovanju TOZD 1 v obdobju januar–marec 1980«, ki se nanašajo na občasne zastoje zaradi premajhnih kapacitet TOZD 3, niso povsem odpravljene. Ker še ni realizirana načrtovana investicija v TOZD 3, (peč za žaganje, avtomatski stroj za več barvni sitotisk).

Tudi v letošnjem letu še naprej upada število zaposlenih v TOZD 1. 1. 1. 1980 nas je bilo še 643 delavcev, 30. 6. 1980 pa nas je bilo le še 619. To nezadržno upadanje zaposlenih v TOZD 1 nam povzroča resne probleme pri izpolnjevanju planskih nalog in nas sili, da najdemo ustrezne rešitve za bodoče srednjeročno obdobje, za katerega je pričakovati še nadaljnje upadanje.

PROIZVODNJA

Iz podatkov, ki jih je zbrala strokovna služba je razvidno, da smo v tem obdobju vskladiščili za 3,128.613 kg steklenih izdelkov in tako dosegli letni plan z 63,85 %.

Vskladiščili smo torej za 1,95 % več kot v istem obdobju lanskega leta, kljub temu, da nas je bilo v letošnjem letu za 49 delavcev manj.

Proizvodnja je potekala torej izredno uspešno, saj smo ob ugodnih pogojih (ni bilo vroče) dosegli do sedaj najnižji lom — 9,08 %. V istem obdobju v lanskem letu je bil dosežen lom v višini 10,65 %. Podrobnejše analize teh lomov kažejo, da je napaka dela dosegla 76,80 % lanske, napaka stekla 88,22 %, in ostali lomi 85,61 % od lanskega. Kot vidimo so naši stabilizacijski napori dali določene pozitivne rezultate.

PRODAJA

V tem času smo prodali za 3,112.410 kg steklenih izdelkov in smo torej za ca. 16 ton povečali zaloge. Prodali smo 63,52 % letno načrtovane prodaje.

IZVOZ

Podatki nam kažejo, da smo na tuja konvertibilna tržišča prodali za 1,972.818 kg steklenih izdelkov in tako dosegli letni plan izvoza z 62,41 %. Vrednost izvoza po prodajni ceni je bila 76,962.960,12 din ali 3,797.112,21 ameriških dolarjev.

Kot je bilo omenjeno že v »Informaciji o poslovanju TOZD 1 v

obdobju januar–marec 1980«, so nastali določeni problemi pri prodaji ročno izdelanih opalnih razsvetljavnih teles. Ta situacija pa se je nenadno še poslabšala z nastalo recesijo v ZDA. Zato smo navezali stik z kupci, ki so že prej kupovali te naše izdelke, pa so jih kasneje zaradi naše nekonkurenčne cene nehali. Rezultat teh razgovorov so določena nova naročila, saj smo z uspešnejšo proizvodnjo (nižji lomi) postali zopet zanimivi.

V izvozu smo dosegli 95,75 % planirane povprečne neto prodajne cene.

DOMAČI TRG

Na domačem trgu smo prodali 1,139.592 kg izdelkov in dosegli letni plan prodaje z 65,55 %. Pri tem pa smo dosegli le 87,53 % povprečne planirane neto prodajne cene, ker v tem obdobju nismo spremenili cene za razsetljavno steklo, kljub nezadržnemu naraščanju izdelkov.

V prvem polletju smo dosegli CELOTNI PRIHODEK v višini 158.568.293,81 din ali v odnosu na plan za leto 1980 z 58,79 %.

Stroški so dosegli višino 82,365.891,28 din in tako dosegli planirane za leto 1980 z 60,45 %. Pri tem so poslovni stroški dosegli 57,10 % letno planiranih, interne storitve TOZD 3, TOZD 4 in TOZD 5 pa so dosegle že 62,20 % letno planirane vrednosti.

Družbeni proizvod je bil dosežen v višini 76,202.402,53 din, to je 57,09 % od letno planiranega.

Amortizacija je obračunana v višini 3,788.633 din, to je 47,34 % letno planirane.

V tem obdobju smo dosegli dohodek v višini 72,413.769,53 din, kar je 57,71 % od letno planiranega.

Splošna in skupna poraba je dosežena v višini 6,830.268,30 din, obveznost na podlagi osnove za davek iz dohodka v višini 2,228.605,60 din. Za kritje stroškov DSSS smo porabili 8,131.908,63 din, tako da je dosežen ČISTI DOHODEK v višini 55,222.987 din, to je 56,49 % od letno planiranega.

Za osebne dohodke smo porabili 41,259.282,55 din, kar je za 25,17 % več kot leto poprej in dosegli v letu 1980 planirane z 51,51 %.

Za stanovanjski prispevek smo namenili 2,393.383,80 din. Iz ostanka čistega dohodka v višini 11,570.320,65 din, kar je 89,43 % od letno planiranega, smo porabili za:

Regres za prehrano v letu 1980 — 1,225.997 din ali

Pokritje bonov iz leta 1979 1,119.951,28 din,

Za rezervni sklad (2,5 % od dohodka) 1,810.344,25 din,

Za razne sklade 7,414.028,12 din. Ta sredstva bomo nujno potrebovali za kritje izpada dohodka v polletnih mesecih, ko bomo zaradi dopustov obratovali v bistveno manjšem obsegu in ko bodo rezultati zaradi neugodnih pogojev (vročina) tudi objektivno slabši.

V prvem polletju letošnjega leta smo v TOZD 1 dosegli povprečni mesečni osebni dohodek v višini 7.745,90 din, kar je za 29,52 %

več kot v istem obdobju leta 1979.

Na zaključku te kratke informacije pogledajmo še, kako smo pri razporejanju dohodka in čistega dohodka uresničili usmeritve Resolucije oziroma Dogovor o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Iz prikazanih rezultatov je razvidno, da je

dohodek porastel za 37,39 %, kar nam po izračunu dovoljuje porast sredstev za

osebne dohodke do 28,29 %. Mi pa smo na osnovi rezultatov poslovanja izplačali za 25,17 % večje OSEBNE DOHODKE.

Vodja TOZD 1
Niko Kavšek, dipl. inž.

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

PROIZVODNJA

V prvem polletju je bilo proizvedenih 11,613.374 kg steklenih izdelkov ali 53,73 % v primerjavi s planom.

Lom je bil dosežen v višini 6,78 %, v istem obdobju leta 1979 pa je znašal 10,74 %.

Če analiziramo kazalce, ki se navezujejo na vse funkcije proizvodnje lahko zaključimo naslednje:

— Dejansko je potrebno pohvaliti prizadevnost delavcev, ki so kljub raznim problemom ustvarili tako lepe proizvodne rezultate, kar seveda pogojuje tudi uspešnost poslovanja.

— Tudi vse vrste porabe surovin in energije so v primerjavi z doseženimi specifičnimi porabami na kg stekla manjše.

— Vzdrževanje ni ustrezno organizirano in pogojuje — nerealne zastoje v proizvodnji.

PRODAJA

Za obravnavno obdobje je še vedno značilna precejšnja konjunktura na domačem in tujem trgu. Predvsem je evidentno pomankanje steklene embalaže, kar povzroča precejšnje težave prehranbeni industriji.

Tudi izvoz smo dosegli oziroma presegli in bodo tudi v prihodnje naša prizadevanja, da ustvarimo čimveč izvoza.

NABAVA

Z nabavo smo imeli kar precej težav. Predvsem s sodo in repro-materialom in z uvoženimi rezervnimi deli.

Posebno je potrebno omeniti nabavo sode. Ta surovina je na jugoslovanskem trgu deficitna. Prav tako pa dobavitelj SODA-SO LUKAVAC ne spoštuje pogodbenih dogovorov in smo zaradi tega prisiljeni večje količine te surovine uvažati. Kar precejšnji problemi pa so tudi s kartonsko embalažo, tako da pride do občasnih proizvodnih motenj.

EKONOMSKO STANJE

V prvi polovici leta smo bili tudi pri ustvarjanju vseh oblik dohodka uspešni, če primerjamo januar–julij 1979 z januar–junij 1980. Celotni prihodek je dosežen s 75,75 %.

Porabljen sredstva	
so dosežena	73,90 %
Dohodek	81,21 %
Čisti dohodek	84,10 %
Osební dohodek	67,67 %
Povprečno število zaposlenih	103,65 %
Dohodek na delavca	156,69 %
Čisti dohodek na delavca	162,27 %
Osební dohodek na delavca	
bruto/mesečno	130,58 %

Ti kazalci nam dokazujejo, da smo upoštevali resolucijo za leto 1980 in da poraba ni presežena.

Takšno poslovanje pa nam je omogočilo tudi, da smo oblikovali amortizacijo nad minimalno stopnjo v višini 2,63 milijonov din.

Izdvojili smo tudi 130 milijonov din za investicijsko vzdrževanje in 110 milijonov din za razširjeno materialno osnovo dela.

Ker smo v Steklarni Hrastnik bili v zadnjih letih v zelo težki ekonomski situaciji smo teh pokazateljev še toliko bolj veseli. In dejansko nam to daje pogum, da bomo naslednje plansko obdobje bolj smelo načrtovali. Seveda pa bi bili slabi samoupravljalci, če ne bi določenih slabosti, ki so še v naši sredini, kritično ocenili in na taki analizi gradili akcije.

— Predvsem bo potrebno še zaostri delovno disciplino in odgovornost do dela.

— Izboljšati kvalifikacijsko strukturo, predvsem pri delavcih pri avtomatih (oblika internega izobraževanja).

— Skrajšati proizvodne zastoje — predvsem z boljšo organizacijo vzdrževanja.

— Stalno dopolnjevati sistem nagrajevanja v smislu plačila po rezultatih dela.

Vodja TOZD 2
inž. Anton Žagar

TOZD 3 — Dekorirnica s satinirnico

V tem obdobju smo po podatkih iz žgalske knjige izdelali:

	kosov
— v proizvodni skupini ročno	1,616.491
— v proizvodni skupini sitotisk	2,292.234
— v proizvodni skupini satiniranje	455.585
— skupaj	4,364.583

Če primerjamo to s proizvodnjo v enakem obdobju prejšnjega leta, vidimo, da smo izdelali

za 23 % več. Občutno smo povečali dekoriranje s sitotiskom, in to za 36 %.

Pri ročnem dekoriranju je bila povečana proizvodnja v manjši meri, medtem ko smo pri satiniranju ostali na istem nivoju kot prejšnje leto. Odpadek se je povečal za 12,6 %, v primerjavi s prejšnjim letom, kar gre na račun povečanja dekoriranja s sitotiskom, saj vemo, da je povprečni odpadek vedno največji pri sitotisku. Povečanje proizvod-

V PRVEM POLLETJU 1980

nje pa izhaja tudi iz tega, ker smo imeli v tem obdobju zaposlenih 5 delavcev več kot prejšnje leto.

Pri našem delu pa ni šlo brez težav. Izhajale so iz nesinhronega dotoka izdelkov v dodelavo, kar je povzročalo občasne zadržanosti proizvodnih prostorov. Večkrat je zmanjkovalo tudi kartonov in armatur. Vse te probleme pa smo sproti reševali v dogovoru z osnovno proizvodnjo, nabavno službo in komercialno.

STROŠKI

Skupni stroški so doseženi v vrednosti 7.908.472 din in so za 14 % večji, kot smo jih predvidevali s planom. Najbolj so se povečali pri vodarini, internih storitvah in pri pomožnem materialu. Stroški za dnevnice, službena potovanja, kilometrino so nižji kot smo jih imeli v istem obdobju prejšnjega leta za 25 %.

DELITEV CELOTNEGA PRIHODKA

Celotnega prihodka smo ustvarili 14.944.296 din. V primerjavi z letom 1979 je 76,46 %. Če ga pa

primerjamo s planom za letošnje leto, je ta izpolnjen z 62,81 %.

Kot sem že pri stroških omenil, so se ti povečali za 14 % v primerjavi s planom.

Dosežen dohodek, v znesku 6.751.414 je za 12 % večji, kot smo planirali.

Zakonske in pogodbene obveznosti ter prispevek za DSSS so obračunane kot je določeno s planom.

Cisti dohodek, namenjen za OD je za 8 % večji, kot smo planirali, pa tudi za stanovanja smo namenili za 7 % več sredstev.

Ostanka čistega dohodka je 535.301 dinarjev.

Pripominjam, da je od te vrednosti potrebno obračunati še davek iz dohodka. Ostalo pa bomo potrebovali v II. polletju za nadomestitev izpada v proizvodnji, ki bo nastal zaradi večjega koriščenja dopustov. Predlagana delitev je v skladu z dogovorom o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Vodja TOZD 3
Anton Kobal

TOZD 4 — Orodjarna s strugarsko-cizelersko delavnico

KADRI

Iz poročila o gospodarjenju TOZD 4 Orodjarna s strugarsko-cizelersko delavnico je razvidno, da je bilo v letu 1979 zaposlenih 92 delavcev, ki so ustvarili v prvem polletju 1979, leta 5.750.782,40 din celotnega prihodka. Za leto 1980 smo planirali 90 zaposlenih, ker ni kazalo na večji priliv delovne sile, planirana pa je bila realizacija nakupa NC stružnice, ki bi razbremenila potrebo po delavcih. Ker ni prišlo do realizacije nakupa, smo bili primorani zaposliti dodatno delovno silo tako, da imamo zaposlenih na dan 1. 7. 1980 96 delavcev, od tega z:

- višjo izobrazbo — 1 delavec
- srednjo izobrazbo — 6 delavcev
- visokokvalificirani — 62 delavcev
- kvalificirani — 19 delavcev
- polkvalificirani — 8 delavcev

INVESTICIJE

S sanacijskim programom smo predvideli za leto 1980 investicijo v: NC stružnico, elektroerozijski stroj in kalilnico.

V prvem polletju ni bila realizirana nobena investicija zaradi uvoznih restrikcij.

Sedaj intenzivno delamo pri uvozu NC stružnice in nabavi kalilne peči (domača oprema).

V TOZD 4 se nenehno srečujemo s problemi povečanja materialnih stroškov od planiranih. Ravnotežje planov lovimo z varčevanjem ročnega in rezilnega orodja, kar pa ima tudi svoje meje. So pa tudi večji ostali stroški kot so zakonske obveznosti, energija itd.

Poseben problem v TOZD predstavljajo stanovanja. V našem TOZD so zaposleni pretežno mladi delavci z družinami, zato je tudi 20 prosilcev za stanovanja.

Vsaki 2 leti ali leto pridobi TOZD 4 le eno novo stanovanje. Zato bo v prihodnosti potrebno več pozornosti posvetiti rešitvi stanovanjskih problemov, da še ti delavci ne bodo zapustili DO.

Iz poročila poslovanja finančne stanja TOZD 4 je razvidno, da smo celotni prihodek dosegli z 49,76 %. Izpad dohodka je zaradi zmanjšanja nadur s planiranimi nadurami za 7,63 %. Dohodek na delavca se je povečal za 30,63 %, osebni dohodek pa za 22,31 %, kar je v skladu z resolucijo. Ostanek čistega dohodka znaša 812.846,55 din. Iz teh sredstev smo oddvojili stroške za regres prehrane in 2,5 % od dohodka za rezervni sklad, tako da je ostanek za sklade 299.282,20 din. Prvenstvena naloga do konca leta in v prihodnje bo, da vložimo vse napore za zadovoljitev potreb delavcem in družbeni skupnosti. Zato moramo preprečiti odhod kadrov iz delovne organizacije in pridobiti nove kadre, kot tudi stalno posodabljanje obstoječo tehnologijo.

Namestnik vodje TOZD 4
Ignac Klemen

ZAHVALA

Ob mojem odhodu iz delovne organizacije TOZD 2 — kontrola stekla, se iskreno zahvaljujem svojim sodelavkam in sodelavcem na izmeni Lipar—Cigole za izkazano pozornost in prelepo darilo, s katerim ste me prijetno presenetili in ganili. Delovna leta, ki sem jih preživela v vaši delovni sredini bom ohranila v prijetnem in trajnem spominu. Pri vašem nadaljnjem delu vam želim še veliko delovnih uspehov.

Vilma Alt

TOZD 5 — Energetika s ključavničarsko delavnico

Kot smo že v razpravah ob obravnavi prvega četrtletja in petmesečnega poslovanja ugotavljali stalni porast poslovnih stroškov vidimo, da tudi ob šestmesečnem poročilu ni nič bolje. V primerjavi z istim obdobjem v letu 1979 so ti stroški narasli za 106,45 % ali za 8,77 % nad planiranim za obdobje januar—junij 1980. Če pogledamo celotno porabljenega sredstva za to obdobje vidimo, da so presežena za 25,18 %. Tudi cena energetskim virom se stalno povečuje tako, da so presežena že vsa planska predvidevanja. Vsled tega moramo zastaviti vse napore, da bomo leto 1980 uspešno končali.

Kljub uspešneemu poslovanju TOZD 5, kar bo razvidno iz kasnejšega poročila smatram, da ni v redu ker še nismo sprejeli rebalansa plana, ki bo še bolj pokazal realno stanje poslovanja naše TOZD.

Kot pozitivno ocenjujemo prehod na ponoven obračun participacije po enoti distribuiranja vseh vrst energije, kar v lanskoletnem obdobju ni bilo.

Celotni prihodek TOZD 5 v obdobju januar—junij 1980 znaša 45.654.293,90 din ali za 69,14 % višji kot v letu 1979 in za 15,18 % višji od planiranega za leto 1980.

Ugotovimo lahko, da se je naše poslovanje zboljšalo, kljub temu, da še ni rebalansa obračunskih ur.

Poslovni stroški so bili dosežni v višini 17.223.898,01 din ali za 8,77 % višji od planiranih za to obdobje ali za 106,45 % višji kot za isto obdobje v letu 1979, kar je odraz povečanih cen repromateriala in energije.

Doseženi dohodek TOZD je znašal 17.678.222,04 din ali za 38,7 % več kot 1979 in za 3,84 % nad planiranim za leto 1980. Tudi tu vidimo, da se poslovanje zboljšuje, saj smo bili še v prvem četrtletju pod planom in sicer za 0,68 %.

Čisti dohodek je ustvarjen v višini 13.317.721,44 din ali za 37,48 % višji od leta 1979 in 2,47 % višji od planiranega za leto 1980.

Delovna skupnost skupnih služb

Delovna skupnost za opravljanje del skupnega pomena za temeljne organizacije s svojimi storitvami temeljnim organizacijam ne ustvarja čistega dohodka, temveč ji temeljne organizacije na podlagi planskih predvidevanj zagotovijo sredstva za poslovanje v planskem obsegu in pa nepredvidena utemeljena povečanja stroškov, nastala v obdobju januar—junij 1980.

GIBANJE ZAPOSLENIH V DELOVNI SKUPNOSTI

	zaposlenih
Stanje 1. 1. 1980	308
Plan za leto 1980	305
Stanje 30. 6. 1980	298

FLUKTUACIJA

(januar—junij 1980)

	novodošli	odšli
VOS	1	—
VIS	—	—
ES	3	3

Z odbitkom postavke OD in stanovanjski prispevek, dela za regres za prehrano in letni dopust, 2,5 % rezervni sklad, nam ostane za razne sklade 687.861,64 din kar je za 28,34 % več od planiranega za leto 1980.

Izplačani OD v TOZD 5 so v masi za 32,81 % višji kot po planu to pa zaradi remontov in zaradi tega povečanega števila ur v letu 1980.

Iz tabele je razvidno, da so v primerjavi z letom 1979 in 1980 OD v TOZD 5 procentualno najmanj porasli glede na druge TOZD. Smatram, da bi se morali začeti pogovarjati glede uskladitve osnov v samem tarifnem pravilniku.

Reprezentančnih stroškov v tem obdobju nismo imeli.

Drugi stroški kot so dnevnice v državi, nočnine, kilometrino so pa nekoliko višji kot v istem obdobju 1979 zaradi novih investicij (plinifikacija).

Stroški s področja civilnopravnih razmerij so nastali zaradi opravljanja zidarsko-šamoterskih storitev drugim TOZD.

Pri realizaciji stabilizacijskih ukrepov prihajamo v obdobje, ko se okrog nekaterih ukrepov kot so nadure ne moremo držati teh ukrepov. To je zaradi remontov katere moramo izvršiti v čim krajšem času, da ne bi trpela proizvodnja.

Število zaposlenih se giblje v stabilizacijskih in planskih okvirih. Vse napore bomo morali tudi v bodoče usmeriti v smotrnejšo porabo energetskih virov, kjer še nismo vsega storili.

Trenutno vlagamo vse napore, da se čimprej vključimo v slovensko plinovodno omrežje.

Vsi rezultati poslovanja kažejo, da smo na dobro začrtani poti.

Vendar nas rezultati ne smejo prevarati, saj je pred nami še drugo poletje, v katerem moramo naša prizadevanja vključiti v smeri še večjega uresničevanja stabilizacijskih ukrepov.

Vodja TOZD 5
Jože Guzaj, inž.

VZROKI PREKINITVE DELOVNEGA RAZMERJA

	delavcev
Sporazumna prekinitev	7
Samovoljna prekinitev	2
Izključitev iz DSSS	1
JLA	1
Upokojeni	9
Umrl	1

REZULTATI POSLOVANJA

Izvajanje stabilizacijskih ukrepov, sprejetih na zborih delavcev in resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976—1980, v letu 1980 in določila dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980:

(Nadaljevanje na 6. strani)

Red v samskih domovih

Večkrat je slišati vprašanje, pa tudi kritiko, zakaj je novi samski dom pri skladišču DO še vedno prazen. Vprašanje je verjetno umestno, saj vemo, da so naše potrebe po novih delavcih precejšnje, ne manjka pa tudi stanovanjske stiske. Na drugi strani pa nas dosedanja izkušnja tudi uči, da o tem vprašanju podrobneje razmislimo, ne samo zaradi zamude, temveč tudi, da se zamislimo nad našo dosedanja prakso, nad našim odnosom do zagotovitve načina, kako zagotoviti red v samskih domovih. Trenutno razpolaga naša delovna organizacija s tremi, že vseljenimi, različno lociranimi samskimi domovi in le eden od njih

ima hišnico. Ostala dva sta brez nadzorstva. To pomeni, da v njem ni ne reda ne discipline, kot bi morala biti. Občasni obiski in pregledi pa nikakor ne zaležejo in ne morejo biti zadošči, da bi življenje v samskih domovih potekalo normalno.

Tudi storjeni prekrški se ne obravnavajo strogo kot bi se lahko, če bi imeli organizirano stalno nadzorstvo, ne samo v dopoldanskem, ampak tudi v popoldanskem času. Sobe in inventar, v katerih delavci stanujejo, so rezultat dela in prispevka vseh naših delavcev, ki zato lahko s polno pravico zahtevajo, da imajo ti delavci do vsega tega pravičen odnos. Pa ga nimajo.

In pozneje ugotavljanje, kdo je razbil šipo, povzročil poplavo v sanitarijah in še cel kup drugih stvari, je brezuspešno, ker takrat krivca ni. Nihče ni nič naredil, vsi so v redu.

Priznati moramo, da v samskih domovih tudi ni nobene organizirane dejavnosti, aktivnosti, ki bi stanovalce povezovala. Je že res, da ima še nevseljeni samski dom tudi klubske prostore. A brez predhodne priprave in organizacije tudi ti ne bodo služili svojemu namenu.

Res imamo v delovni organizaciji kadrovske službe. Toda temu, da damo komu, torej kadrovske službi, zadolžitev za to področje, bi bilo zelo prav, da se za realizacijo teh nalog ustvari službi tudi določeni pogoji, če se bo že potem dogajalo, da se s kritiko zaradi vsega tega obračamo pač nanjo. Že res, da imamo vodjo kadrovske službe, pa referente za delovna razmerja in socialnega delavca, pa referente za kadrovske evidenco in kontrolorja bolnikov. V tej verigi pa manjka še nekdo, katerega pomembnost in upravičenost bi morali že enkrat spoznati — nadzornika samskih domov. Delavca, ki bo imel pregled nad življenjem v samskih domovih, nad odnosom do lastnine — inventarja in do stavbe, ki bo skrbel za popravila, pa tudi za to, da bo povzročena škoda povrnjena, delavca, ki ne bo imel še cel kup drugih delovnih obveznosti z najmanj dveh delovnih področij, ki so mu že zdaj dodeljena, ampak se bo lahko tej nalogi posvetil. Dela na tem področju namreč ni malo, tudi hvaležno ni preveč, a njegove pomembnosti nečemo spoznati? Ni dovolj, da pride v samski dom le enkrat v dopoldanskih urah, življenje v

samskem domu poteka tudi popoldne. In če se nam še tako mudi odpreti nov samski dom, na zaposlitev tega delavca ne bi smeli pozabiti. Ali bodo za vse napake, ki se bodo pojavile v novem samskem domu, resnično krivi samo stanovalci v primeru, da bomo domove pustili brez nadzorstva? Razmišljanje, da je stabilizacija, da bomo zelo veliko prihranili, če tega delovnega mesta ne bo, da je to potrata, tako razmišljanje se mi zdi odveč. Le kaj je strošek za tega delavca v primerjavi z vrednostjo objekta in povsem nove opreme in naprav, ki jih hočemo ohraniti za daljšo dobo? Prepričali pa smo se že lahko, da dosedanja praksa nenadzorstva ne vodi nikamor. Prepričevanje, naj vsak stanovalec skrbi za čistočo, za gospodarno ravnanje z inventarjem, obiski vodje službe in referentov v samskem domu ne zaležejo. In dosedanja praksa neodgovornosti se bo nadaljevala tudi v novem samskem domu, četudi še tako pretehtamo, komu bomo v njem dodelili sobo. Zato bi bilo veliko bolje, urediti nadzor nad objekti, ter šele nato dovoliti vselitev. Prav bi bilo v tej smeri doseči dogovor in privolitve odgovornih samoupravnih organov. Zamuda vselitve bo imela vsekakor manjše posledice, kot da se prenačimo. Vajeti nam bodo znova ušle iz rok. Iskati krivce, potem, ko bodo posledice že vidne, ko bomo marsikateremu neodgovornežu že pogledali skozi prste in se nato šele čez pol leta ali eno leto spomnili, da je res potreben organiziran nadzor, večja pozornost stanovalcem in njihova organizacija, takrat bo prepozno biti strog in dosleden.

Jasna Kosm

REZULTATI POSLOVANJA V I. POLLETJU 1980

(Nadaljevanje s 5. strani)

Vrsta stroška	Januar—junij 1979	Januar—junij 1980
1. Reklama	38.270,85	21.961,70
2. Reprezentanca	180.898,85	131.901,65
3. Dnevnice v državi	108.401,50	104.188,00
4. Nočnine v državi	12.156,30	11.154,50
5. Dnevnice v tujini	—	—
6. Nočnine v tujini	—	—
7. Potni stroški v državi	61.101,75	43.343,00
8. Potni stroški v tujini	48.806,00	20.856,00
9. Kilometrini	145.810,55	240.496,55
10. Civilno-prav. razm.	428.563,60	560.071,55
11. Avtorski honorarji	28.077,00	47.845,00

PGDATKI O IZPLACANIH POVPREČNIH MESEČNIH NETO OSEBNIH DOHODKIH ZA DOBO JANUAR—JUNIJ 1980 IN PRIMERJAVA Z ISTO DOBO LETA 1979

TOZD		Junij	Januar—junij
TOZD 1	1979	6.268,10	5.980,50
	1980	9.778,85	7.745,90
	1980 : 1979	156,01 %	129,52 %
TOZD 2	1979	5.900,45	5.703,90
	1980	9.358,45	7.693,15
	1980 : 1979	158,61 %	134,88 %
TOZD 3	1979	9.187,00	5.061,40
	1980	8.135,40	6.475,55
	1980 : 1979	156,84 %	127,94 %
TOZD 4	1979	6.752,20	6.528,35
	1980	10.343,05	8.435,70
	1980 : 1979	153,18 %	129,22 %
TOZD 5	1979	6.432,70	6.268,10
	1980	9.817,10	7.949,75
	1980 : 1979	154,78 %	126,83 %
DSSS	1979	5.352,60	5.212,50
	1980	8.723,25	6.874,15
	1980 : 1979	162,97 %	132,88 %
DO	1979	6.013,30	5.804,00
	1980	9.442,15	7.576,65
	1980 : 1979	157,02 %	130,54 %

Na področju samoupravnega urejanja odnosov med delovno skupnostjo in temeljnimi organizacijama moramo poudariti, da še vedno niso v vseh temeljnih organizacijah sprejeli samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delovno skupnostjo skupnih služb in delavci temeljnih organizacij.

Osnutek omenjenega sporazuma je bil dan v obravnavo sredi maja. Obravnavan je bil na delavskem svetu delovne organizacije in izvršnem odboru konference OOS, ki ga je v predlagani vsebini podprl in predlagal v nadaljnjo obravnavo izvršnim od-

borom osnovnih organizacij sindikata TOZD oziroma DSSS.

Danes ugotavljamo, da je bil ta sporazum v predvidenem roku sprejet le na zboru delavcev TOZD 4 — orodjarna s strugar-skocizelersko delavnico, v ostalih temeljnih organizacijah pa ni bil obravnavan. TOZD 1 — ročna in polavtomatska predelava steklene mase kot pogoj za sprejem sporazuma zahteva plan delovnih nalog in opravi delavcev v DSSS. V tem trenutku je delovna skupnost že izdelala plan, ki ga posredujemo v obravnavo delavcem v TOZD.

Starešina DSSS
Franc Vidovič

Trenutna ekonomska politična situacija

Ko obravnavamo rezultate poslovanja naše delovne organizacije, se moramo zavedati, tudi neugodne politično ekonomske situacije v svetu. Krizna področja, kot so položaj na Bližnjem Vzhodu, situacija v Jugozahodni Aziji, Afganistanu, ter najnovejši primer v Boliviji, so mednarodne politične odnose pripeljala na najnižjo točko po letu 1960.

Prav tako je moč čutiti gospodarsko recesijo in to tako na zahodu, kot tudi na vzhodu. Za ilustracijo naj navedemo naraščanje števila nezaposlenih v večini zahodnih držav, ter nemire, ki jih je povzročilo močno povečanje cen večine osnovnih življenjskih potrebščin na Poljskem. Pri iskanju vzrokov za tak položaj v svetovnem gospodarstvu je pogosto slišati mnenje, da je poglavitni vzrok v izrednem povečanju cen surove nafte. Čeprav ne gre zanikati negativnega vpliva podražitev energije, pa je treba vzroke za sedanjo krizo prej iskati v neenakomerni razvitosti sveta, ter vsega, kar iz tega izvira.

Razumljivo je, da se vse navedeno čuti tudi v našem gospodarstvu. To dejstvo in pa nekatere nepravilnosti pri dosedanjih orientiranosti precejšnjega dela jugoslovanskega gospodarstva, pretežno na domačem tržišču, je povzročilo velik primanjkljaj v zunanjo trgovinski bilanci.

Po drugi strani pa je bila zaradi prevelike, tako skupne, kot osebne porabe, prisotna visoka inflacija, saj smo probleme premajhne produktivnosti skušali reševati z dviganjem cen.

Zaradi tega je Zvezni izvršni svet pripravil vrsto ukrepov, ki naj to neugodno situacijo popravi. Med prvimi in najbolj opaznimi je bila gotovo devalvacija dinarja, ki naj med drugim naredi izvoz zanimivejši, ter hkrati zmanjša uvozne appetite.

Zaradi tega in pa nekaterih drugih ukrepov, ki imajo skoraj vsi željo uravnavanja zunanje plačilne bilance, občasno občutimo pomanjkanje določenih materialov, tako za široko potrošnjo, surovin pomožnega materiala in rezervnih delov (primer pomanjkanja kartonske embalaže, selotejpa, butana). V takih primerih se moramo zavedati dveh dejstev:

— da smo v preteklosti, gledano na družbo kot celoto, potrošili pravzaprav več, kot smo v resnici ustvarili in da se bomo morali verjetno včasih začasno odreči nekaterim navadam,

— da bomo le z boljšim delom ter doslednim spoštovanjem sprejetih samoupravnih sporazumov in drugih obveznosti prispevali svoj delež k izboljšanju položaja.

DISCIPLINA

Pregled izrečenih ukrepov — zasedanje komisije dne 27. 6. 1980

Priimek in ime	Izrečen ukrep	TOZD-DSSS
1. HUDI Leon	Javni opomin	IV.
2. TERBOVC Ernest	Javni opomin	V.
3. HASIKIĆ Sibira	Razporeditev na druga dela oziroma naloge — odnašalke za dobo 6 mesecev v TOZD I	DSSS — skladišče gotovih izdelkov
4. BOŽIĆ Franc	Opomin	I.
5. BLATNJAK Milorad	Javni opomin Pavšalna odškodnina 250 din	I.
6. STOJANČIĆ Radovan II.	PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA Pavšalna odškodnina 500 din	I.
7. STOJANČIĆ Radomir	Javni opomin Pavšalna odškodnina 600 din	I.
8. BAŠIĆ Bečir	Javni opomin Pavšalna odškodnina 600 din	I.
9. PAP Edvard	Javni opomin Pavšalna odškodnina 500 din	I.
10. Bradašević Peter	Javni opomin Pavšalna odškodnina 1.000 din	I.
11. SUBI Stanko	Opomin Pavšalna odškodnina 500 din	I.
12. MEHINAGIĆ Rešad	PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA Pavšalna odškodnina 600 din	I.

Tajnik komisije
Franc Vidovič

sprejeli konkretne ukrepe glede varstva in zdravstvenega varstva otrok, da bi s tem preprečili odsotnost od dela zaradi nege obolelega družinskega člana, zlasti otrok;

— pristopni organi OZD se bodo dogovarjali z zdravstvenim domom in ga pooblastili, da za njihove delavce lahko samo on (razen v izjemnih primerih) odloča o bolniškem staležu;

— zdravstveni dom bo okrepil popoldansko delo zdravstvenih delavcev, delavci pa naj bi koristili zdravstvene usluge predvsem izven delovnega časa razen v izjemnih primerih;

— koristno zdravniško službo omejiti na minimum, ta omejitev ne velja le za borce NOV.

Poleg ukrepov izvajalcev zdravstvenega varstva, kot tudi uporabnikov, pa izhaja iz stabilizacijskega programa še vrsta nalog, ki jih morajo opozoriti posamezni organi in katerih realizacija vodi k uresničitvi stabilizacijskega programa.

Povzeto iz zapisnika 11. seje Skupščine OZS Hrastnik.

Mili Kobal

Postala sem mladinka

Katarina Kavšek:

»Obljubljam, da bom hodil po poti najboljših skojevcev in da bom aktivno deloval v organizaciji in organih ZSMS, da bom čuval pridobitve NOB, da bom spoštoval slavno preteklost naših narodov in bom ponosen nanjo, da se bom boril za mir in svobodo v svetu...« Svečana zaobljuba na Osankarici, na kraju, kjer je padel legendarni Pohorski bataljon in z njim naš heroj Rajko, je zvenela iz vseh naših grl.

V srcih se nam je budil spomin na padle junake, na vse borce, ki so darovali svoje življenje za mir in svobodo in na našega tovariša Tita. Nisem slišala petja ptic, ne vetra, ki je šumel v vrhovih dreves, nisem videla ozelenega gozda, ne mojih sošolcev.

Živo sem doživljala boj Pohorskega bataljona, pred menoj so stali partizani, videla sem bunkerje, potem pa so od vseh strani začeli prihajati Nemci, obkolili so partizansko prezimovališče in začel se je boj. Boj s trikrat hujšim in močnejšim sovražnikom. Padel je komandant Grega, padla je Katarina, tudi Rajko je izgubil svoje življenje.

Vendar pa spomin nanje živi, kot bo večno živel v naših srcih tovariš Tito. Tudi tega dne snio počastili spomin na tovariša Tita z enominutnim molkom. Stali smo ponosni, z dvignjenimi glavami, v srcu pa je še vedno bolečina ob nenadomestljivi izgubi našega državnika. Letos je prvič, da praznujemo dan mladosti, dan Titovih pionirjev in mladincev, Titov rojstni dan, brez našega dragega Tita. Ni ga več med nami, vendar živi v nas.

Ta dan mi bo ostal še dolgo v spominu. Zdi se mi, kot da bi postala nekoliko bolj odrasla, vsaj v srcu in mislih.

Sanacija in stabilizacija v zdravstvu

Na 11. seji Skupščine občinske zdravstvene skupnosti, ki je bila 28. maja, je bila sprejetih vrsta pomembnih odločitev. Sprejeti sklepi prinašajo vrsto sprememb pri uveljavljanju pravic zavarovalcev kot tudi spremembe, ki se tičejo izvajalcev zdravstvenega varstva.

Navedemo naj le nekatere izmed teh pomembnih odločitev:

SPREJEM SKLEPA O SANACIJSKEM POSTOPKU Občinske zdravstvene skupnosti s stabilizacijskim programom.

Znano je, da je Občinska zdravstvena skupnost zaključila leto 1979 s finančno izgubo z nekaj več kot 600 starih milijonov dinarjev. Zato je bilo treba nujno poiskati vzroke. Le-ti so predvsem naslednji:

— več porabljenih sredstev za osnovno zdravstveno dejavnost, kot tudi za specialistično in bolnišnično zdravljenje;

— večja poraba sredstev za nadomestila, kar je posledica povečanega bolniškega staleža. Hrastnik je namreč občina, ki ima najvišji odstotek bolniškega staleža v Sloveniji.

Občinska zdravstvena skupnost Hrastnik je v preteklem letu izpolnjevala pogoje za sprejemanje solidarnostnih sredstev, ta sredstva so tudi bila v celoti realizirana.

Tudi v letu 1980 izpolnjuje te pogoje. V finančnem načrtu se predvideva, da bodo ta sredstva realizirana v višini ene milijarde in dvesto milijonov starih dinarjev.

STABILIZACIJSKI PROGRAM

Občinske zdravstvene skupnosti v stabilizacijskem programu so ločeno prikazani stabilizacijski ukrepi izvajalcev zdravstvenega varstva, kot tudi ukrepi uporabnikov zdravstvenega varstva.

UKREPI IZVAJALCEV ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

so predvsem v tem:

— da se bodo v sredstva za osebne dohodke in skupno porabo povečala največ za 16 oziroma za 15 %;

— vzporedno z obravnavo predloga sporazum o svobodni menjavi dela bodo obravnavani tudi akcijski programi vsake zdravstvene delovne organizacije oziroma njene TOZD;

— da bodo udeleženci sporazumov v letu 1980 obdržali obstoječe normative in standarde, ki so veljali za 1979. leto;

— da se v letu 1980 ne priznava dodatnega zaposlovanja v administraciji zdravstva, službah skupnosti in ne novo zaposlovanja zdravnikov v bolnišnicah razen v izjemnih (upokojitvah). Nove zaposlitve se lahko v konkretnem primeru upošteva samo na delovna mesta medicinskih sester v bolnicah in patronažnih službah ter zdravnikov v osnovni zdravstveni dejavnosti in medicini dela;

— sredstva za nagrajevanje pripravnikov v letu 1980 se zvišajo v smislu določene zveze sindikatov Slovenije kar pomeni 16 % povečanje nasproti letu 1979.

Akcijski programi izvajalcev zdravstvenega varstva morajo predvideti tudi ukrepe kot so:

— izboljšanje organizacije dela in delovne discipline, obvezno 42-urno tedensko delo, konkretni ukrepi v zvezi z nadurnim delom in dežurstvom, konkretni ukrepi na področju študije pri porabi sanitetnega in drugega materiala, pa do potrošnje energije, omejevanje potovanja raznih (nepotrebnih) posvetovanj in simpozijev;

— potrebni ukrepi se morajo določiti, da bi zmanjšali predpisovanje in preprečiti prekomerno porabo zdravil, odpraviti nepotrebne preiskave, odprava nepotrebne vabljenja na ponovne preglede k specialistom itd.;

— skrajšati čakalne dobe pri specialistih, v osnovni zdravstveni dejavnosti pa krepiti popoldanske izmene zdravstvenih delavcev, da bi omogočili uporabnikom obisk pri zdravniku izven rednega delovnega časa.

UKREPI UPORABNIKOV ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Najpomembnejša naloga je zniževanje ali vsaj preprečitev porasta bolniškega staleža, za to so potrebni zlasti naslednji ukrepi:

— že imenovana komisija za ugotavljanje vzrokov bolniškega staleža v Hrastniku bo zasledovala gibanje bolniškega staleža in sproti ustrezno ukrepala;

— uveljaviti obstoječe določilo statuta oziroma začasnega sklepa. (Glej pojasnilo v določilih začasnega sklepa o ugotavljanju začasnih zadržanosti od dela);

— skupaj s pristojnimi organi otroškega varstva v občini bomo

Tretji mednarodni simpozij oblikovanja stekla

V Paračinu je letos potekal od 10. do 30. maja tradicionalni tretji mednarodni simpozij stekla.

nicami, kjer so nam izdelovali o-rodja.

V ročni proizvodnji dela 1.200

kjer ni kupov smeti, kartonov in luž olja. Kakor da so ravnokar pometli.

steklu. Njegove zelo znane piramide so razstavljene po največjih galerijah na svetu.

Mari Meszaros je Madžarka. Dela s pomočjo mavčnih odlitkov. Zanimiva je zaradi drugačnega pristopa k steklu.

Dimitrije Gvozdenović je slikar iz Cuprije. Ker je delal v steklarni, mu delo ni nikakršna neznan-ka. Delal je z oksidi.

Aleksander Portnoj

Marvin Lipofsky

Delo Berta Van Loo

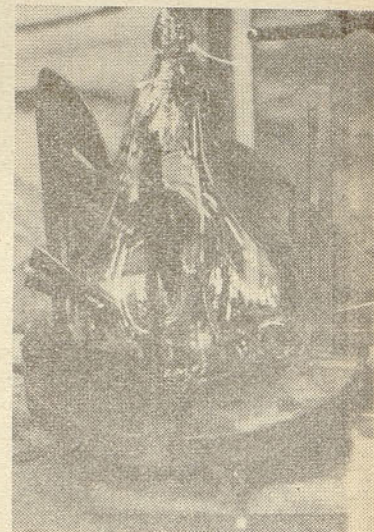
Steklarna v Paračinu je največja steklarna v Jugoslaviji. V njej je zaposlenih približno 3.600 ljudi. Ima sedem TOZD in DSSS.

ljudi. Imajo dve peči s po šest lonci, peč za muransko kristalno steklo s tremi lonci, tri kadne peči in za nas najpomembnejše dve

Na simpoziju je sodelovalo šest oblikovalcev stekla.

Marvin Lipofsky iz Californije. Profesor na zasebni šoli. Delal je že po vsej Evropi, na Japonskem in doma. Sodeluje na številnih mednarodnih razstavah.

Bert van Loo je iz Holandije. Je svetovno znan tvorec skulptur v

Med delom s kalupom Veselina Zoriča

Dimitrije Gvozdenović

Udeleženci smo se seznanili predvsem z ročno proizvodnjo, z dekorirnico, gravernico in z delav-

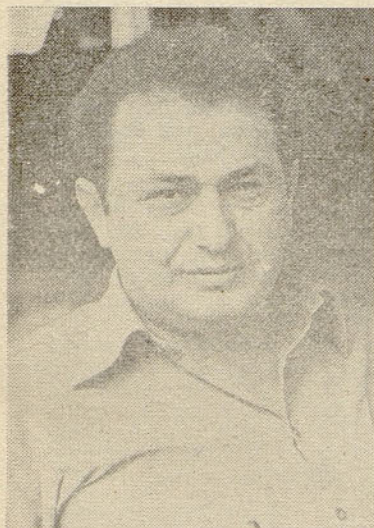

Cvetanka Vukobratović

vzorčni peči. Uporabljajo kristalno steklo, kristalin, barvno in navadno steklo. Ročna proizvodnja je oddvojena od avtomatske. Ni-

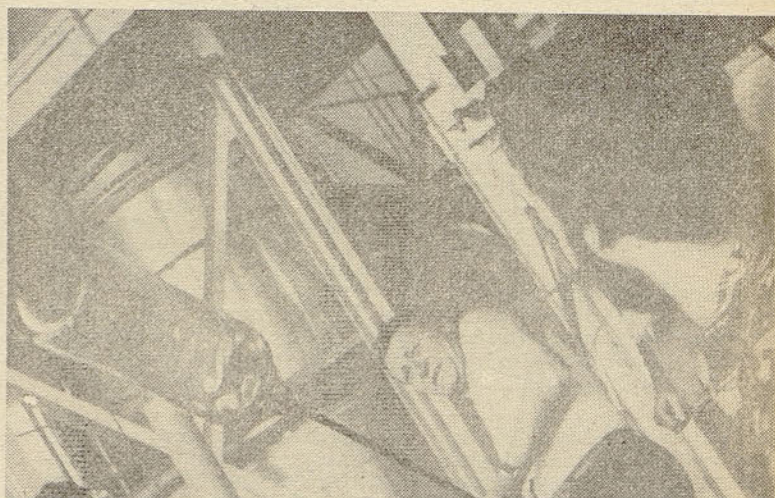
Mari Mészáros med delom v tovarni

Veselin Zorić

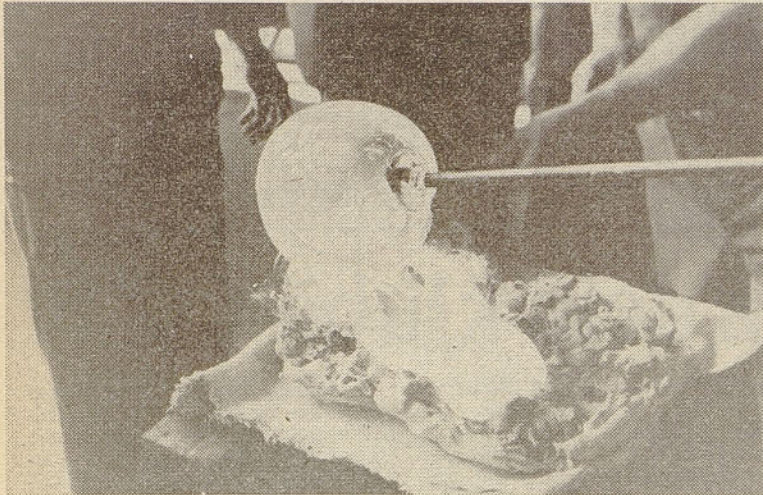
Med delom v tovarni

Delo mojstra Lajoša

Veselin Zoričje — kipar — je bil prvi oblikovalec stekla v Paračinu. Našel je svoj izraz v steklu. Njegovi modeli so uporabni tudi za redno proizvodnjo.

ponovila ideja, da bi oblikovalci stekla iz različnih dežel imeli možnost delati v enakih pogojih s svojimi tako različnimi idejami. V Paračinu jim je uspelo.

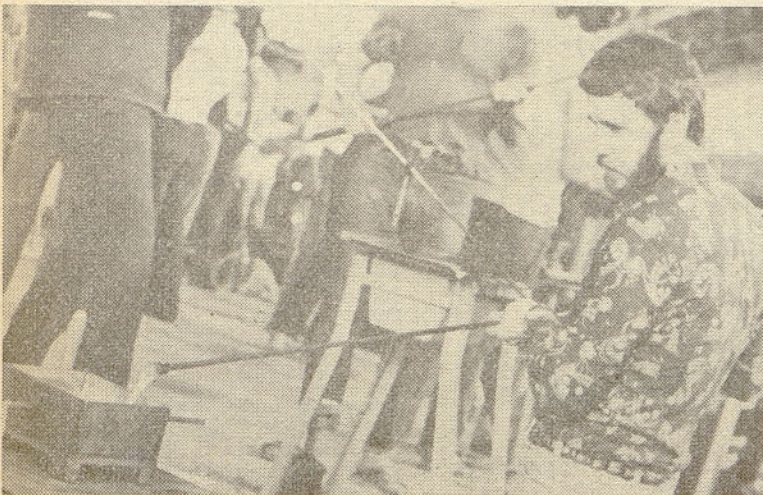

Vlivanje stekla v kalupe Marije Mészáros

Sodelovala sem tudi jaz, najmlajša in najneizkušenejša.

Umetniški direktor simpozija je vodja oblikovanja v steklarni Aleksandar Portnoj.

V mlinu, preurejenem v galerijo, se je začelo zbirati steklo iz vsega sveta. To bo čez nekaj let verjetno najzanimivejša galerija stekla na svetu. Tukaj sem nehotte pomislila na našo »graščino«.

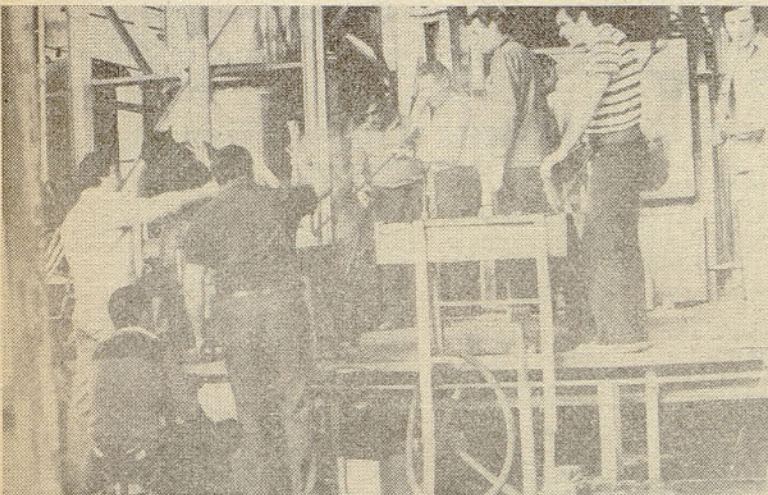
Bert Van Loo med delom

Njegova in tudi naša desna roka je bila Cvetanka Vukobratović, tudi oblikovalka.

Tov. Portnoj je veliki pionir — ustanovitelj tega edinstvenega simpozija. Nikjer na svetu se še ni

Danes, po tretjem simpoziju, zasledimo v njej dela znanih oblikovalcev, kot so Pavel Hlava, Toikka Olva, ...

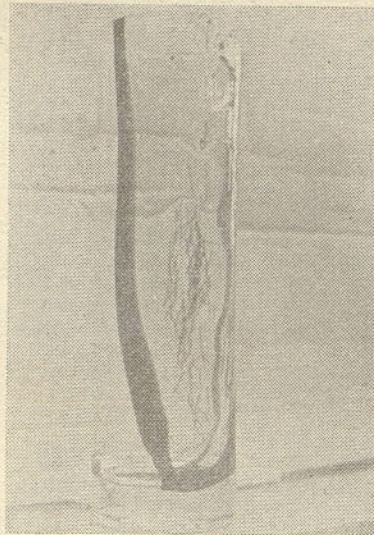
Rada bi se zahvalila paračinski steklarni, da so mi dali možnost in naši, da so mi omogočili udeležbo.

Delo v tovarni v Paračinu

Delo v tovarni smo si razdelili po dnevih. Vsak je delal dva do tri dni na peči. Potem je zasledoval svoj izdelek do končne obdelave. Zaradi zanimanja za delo vseh udeležencev smo bili v tovarni vseh dvajset dni zelo zaposleni. Pogovarjali smo se tudi o delu posameznikov v različnih deželah in smo tako marsikatero popoldne preživeli ob gledanju dia pozitivov in v strokovnih pogovorih. Tudi ogledi Paračina, Čuprije, Gamzigrada, Ravanice ... so bili zanimivi. Z eno besedo — delovno vzdušje, ki pa je prijetno in spodbujajoče.

Sedaj imam porazen občutek, ko vidim, kako sem bila prilepljena na našo tovarno. Žalostna sem, ko vem, kako so možnosti pri nas majhne, pa še tisti odpor do ročne proizvodnje, ki je najdragocenejša, onemogočata delo. Razu-

Moje delo

mem, da je nemogoče zahtevati, da bi se odprle možnosti za izdelovanje skulptur, toda potruditi se je treba, da se bodo razmere izboljšale in upam, da bomo lahko tudi v naši tovarni govorili o kvalitetnem steklu. Žal mi je tudi tistih nekaj kvalitetnih steklarjev, ki bodo izgubili svojo spretnost ob polavtomatu. Hudo mi je, ker sem prvič po osmih letih začutila steklo in ker vem, da se pri nas ne potrudimo dovolj, da bi takšno, ročno izdelano steklo tudi ohranili.

Morda so moje želje prevelike, zato ker so preveč osamljene in bodo ostale le želje. Pa vendar ne bi smeli zanemariti in dovoliti, da bi steklo otrdelo v kalupih. Postalo bo tako ničvredno, kot je razničen naš muzejski material v lesenih zabojih.

Stojimo križem rok in gledamo brez sramu, kako se steklo spreminja v cenenih izdelkih in izginja v zgodovino.

Vanda B.

Obisk jame Hrastnik in Ojstro

Tudi v TOZD 5 — energetika s ključavničarsko organizacijo je organizacija sindikata organizirala ogled jame Hrastnik in Ojstro. Prijavilo se je 18 tovarišev, ki so se zbrali na dogovorjeni dan pred rudniško upravo v Hrastniku.

Bil je lep dan, ko smo po dolgem, neprestanem deževanju le dočakali lepo, sončno poletno jutro. Sonce je božalo umita drevesa in hiše pod Jelenco in na Ojstrem, ki so se kopala v jutranji rosi, željna sonca in toplote tako, kot si rudar, ko po težkem, napornem delu pride iz jame, želi sonca in svetlobe. Še na avtobusu je bilo živahno, dokler ni na predzadnji postaji izstopila skupina razigranih otrok. Ostal sem sam, edini potnik, ki sem izstopil na postaji pred rudniško upravo. »Glej, glej, ti imaš pa kar svoj avtobus, samo tebe vozi«, so skoraj hkrati zavpili kolegi, ki so me že čakali pred upravo. Eden od njih je celo tekel proti avtobusu tako, da je šofer še malo počakal misleč, da se namerava peljati. Ta pa je le dejal: »Da boš zagotovo pripeljal muzikante, da bodo igrali, če nas ne bo več iz jame.« »Seveda, to pa že«, je odvrnil šofer in pogl avtobus.

Odšli smo v upravno poslopje, v prostore reševalne postaje. Razdelili so nas v dve skupini, eno za jamo Ojstro in drugo za jamo Hrastnik. Dobili smo popolno rudarsko opremo, pri enem okencu plinsko masko, tam čelado, tu svetilko, pasove in seveda tudi obleko in škornje. Tu pa so imeli tisti manjši in drobnejši precejšnjo prednost. Njim se je »knapovska« obleka lepo prilagala, le mi debelejši in postavnejši smo jo bolj s silo vlekli nase. Seveda, tu ni manjkalo vzpodbudnih pripomb, kajti hudomušneži so bili zelo aktivni in niso štedili z navodili. Ko pa je vodič zadnjemu zategnil pas, mu namestil masko in svetilko, smo krenili znova proti jami.

Bila je kar lepa desetina enajstih, enako oblečenih mož. Dobro smo korakali in videti je bilo, kot kakšna desantna padalska skupina, ki jo čaka bojna naloga. Šli smo skozi delavnice in se ustavili pred dvigalom (šahom). »Kar izvolite«, je dejal vodič: »Dovolj, samo pet«, je še pripomnil drobnemu fantu, ki se je še hotel peljati že v prvi skupini. »Jaz«, je dejal fant: »Saj sem vendar tako lahek, menda edini v skupini, ki sem brez muh in težav spravil nase hlače in bluzo, pa že ne bi utrgal s svojo težo vrvi na dvigalu.« »Imaš pa zato jezik za tri debele«, je bilo slišati iz naše skupine.

Ko se je spustila še druga skupina, smo krenili po rovu. Različen je. Zdaj obokan z opeko, zdaj z nekakšnimi železnimi obroči ali pa naraven, izsekan rov, skozi živo skalo. Seveda, tudi železnica je v rovu. Hodili smo po progi ali ob njej ter še mimogrede pogledali v kak stranski rov (Nadaljevanje na 12. strani)

Športna tekmovanja ob 120-letnici

Zaradi objektivnih težav in okoliščin, ki so spremljale tekmovanja ob 120-letnici naše delovne organizacije, je odbor za šport in rekreacijo pri IOK OOS DO že premišljeval o tem, da del tekmovanja prenese v podopustniške dni. Zato vam tokrat posredujemo le rezultate tistih tekmovanj, ki so že končana.

Največje zanimanje je bilo za tekmovanje v malem nogometu, kar potrjuje tudi število gledalcev. Po zanimanju sodeč, bi takšna tekmovanja veljala obnoviti. Glede na izkušnje prejšnjih let, pa lahko tokrat pohvalimo tudi vse nastopajoče za njihov pristop in nad vse discipliniran odnos.

Zal pa se z množičnostjo ne moremo pohvaliti v ostalih tekmovanih panogah. Tako se je v okviru četverboja posameznikov, tekmovanja v plavanju udeležilo le 9 tekmovalcev, od tega ena sama ženska. In da ne bo nesporazumov: časa je bilo več kot dva meseca.

Pri vsem tem lahko sklenemo razmišljanje z ugotovitvijo, da potreba po rekreativni dejavnosti še vedno ni prodira v zavest naših ljudi. Priznati pa moramo, da tudi mi nismo storili vsega in da, kot kaže, ne čutimo potrebe po animatorjih oziroma strokovnih delavcih. Potrebe, kot tudi usmeritve v telesni kulturi, o tem že dalj časa dovolj jasno govorijo, vendar, kot kaže, je to le klic vpijočega v puščavi.

REZULTATI

Mali nogomet

I. kolo	
TOZD 1 A — TOZD 1 B	1:2
TOZD 2 A — TOZD 2 B	1:0
TOZD 4 — TOZD 5	2:3
DSSS — Vajenci	8:1

II. kolo	
TOZD 1 B — Vajenci	2:2
TOZD 1 A — TOZD 2 A	3:2
TOZD 5 — DSSS	3:1
TOZD 2 B — TOZD 4	1:4

III. kolo	
TOZD 2 A — TOZD 1 B	3:5
TOZD 4 — TOZD 1 A	4:2
DSSS — TOZD 2 B	2:2
Vajenci — TOZD 5	1:4

IV. kolo	
TOZD 1 B — TOZD 5	1:3
TOZD 2 B — Vajenci	3:0
TOZD 1 A — DSSS	5:2
TOZD 2 A — TOZD 4	4:3

V. kolo	
TOZD 4 — TOZD 1 B	6:2
DSSS — TOZD 2 A	1:12
Vajenci — TOZD 1 A	3:2
TOZD 5 — TOZD 2 B	6:2

VI. kolo	
TOZD 1 B — TOZD 2 B	3:2
TOZD 1 A — TOZD 5	3:5
TOZD 2 A — Vajenci	1:2
TOZD 4 — DSSS	9:2

VII. kolo	
DSSS — TOZB 1 B	0:5
Vajenci — TOZD 4	2:4
TOZD 2 A — TOZD 5	0:3
TOZD 2 B — TOZD 1 A	2:4

LESTVICA

TOZD 5	7	7	0	0	27:12	14
TOZD 4	7	5	0	2	31:16	10
TOZD 1 B	7	4	1	2	20:17	9

TOZD 2 A	7	3	0	4	23:17	6
TOZD 1 A	7	3	0	4	20:20	6
Vajenci	7	2	1	4	11:19	5
TOZD 2 B	7	1	1	5	12:20	3
DSSS	7	1	1	5	11:37	3

Za najboljše, to je ekipa TOZD 5, ki ni oddala nasprotnikom niti ene točke, so nastopili: Ivan Grum, Ivan Tršek, Rado Hauptman, Edi Stoklasa, Darko Stoklasa, Jože Prah, Bojan Petrič, Stane Orožen, ml., Stane Blaznik, Sead Karaman, Marjan Racki in Bojan Kolšek.

In naši najboljši strelci:

	golov
Drago Štihar — TOZD 4	12
Stane Orožen ml. — TOZD 5	10
Blaž Dvornik — TOZD 4	9
Radivoj Prodanovič — TOZD 2 A	7
Franjo Šainovič — TOZD 1 B	7
Iztok Pintar — Vajenci	6

Namizni tenis

TOZD 1 A — TOZD 1 B	3:0
TOZD 5 — TOZD 1 A	3:0
TOZD 4 — TOZD 1 B	3:0
TOZD 4 — TOZD 1 A	3:0
TOZD 4 — TOZD 5	1:3
TOZD 1 B — TOZD 5	0:3

LESTVICA

TOZD 5	3	3	0	9:1	6
TOZD 4	3	2	1	7:3	4
TOZD 1 A	3	1	2	3:6	2
TOZD 1 B	3	0	3	0:9	0

Za zmagovalce sta nastopila: Branko Bočko in Stojan Zalaznik.

Najbolje so se odrezali nogometaši TOZD 5 in osvojili 1. mesto

Streljanje z zračno puško

	krogov
1. mesto: TOZD 5	638
Stanko Zmazek	167
Vili Vidmar	167
Marko Kauzar	130
Anton Verač	174
2. mesto: TOZD 1 A	636
Jože Vrtačnik	162
Edi Pufler	160
Ivan Pufler	152
Danilo Lisec	162
3. mesto: TOZD 4 A	591
Darko Šergan	149
Samo Tutnar	170
Vili Kostanjšek	140
Jože Premec	132
4. mesto: DSSS	487
Sandi Šivec	134
Bojan Velej	151
Drago Kreže	102
Erno Sihur	100

5. mesto: TOZD 4 B	437
Gvido Kosm	110
Slavko Gornik	110
Milan Pustišek	86
Stanko Kapla	131

6. mesto: TOZD 1 B	423
Ivan Hafner	149
Jože Rojko	134
Emil Bec	140

Ženske	
TOZD 1	201
Jera Bec	69
Milka Verač	71
Bronja Hafner	61

Pikado

	krogov
1. mesto: TOZD 4	240
Viki Volfand	57
Darko Šergan	66
Bojan Koritnik	63
Slavko Gornik	54

2. mesto: TOZD 1 A	234
Jože Vrtačnik	38
Edi Pufler	67
Ivan Pufler	66
Danilo Lisec	63

3. mesto: DSSS	218
Sandi Šivec	60
Bojan Velej	58
Drago Kreže	44
Dore Bizjak	56

4. mesto: TOZD 1 B	188
Ivan Hafner	43
Jože Rojko	66
Emil Bec	79

Ženske	
TOZD 1	151
Jera Bec	48
Milka Verač	50
Bronja Hafner	53

O preostalih izidih pa vas bomo seznanili v prihodnjih številkah našega glasila.

Predsednik odbora
za šport in rekreacijo
Jože Premec

OBISK JAME HRASTNIK IN OJSTRO

(Nadaljevanje z 9. strani)

in prišli do poševnega rova, po katerem je bil montiran 670 m dolg transportni trak za premog. Nadaljevali smo pot ob traku, ki se zelo strmo spušča proti najnižji točki v jami. Ob traku pa se je zbirala čista voda in hitela proti omenjeni najnižji točki v jami, v črpališče. Štiri velike črpalke (tri v pogonu, ena v rezervi) črpajo vso vodo na površje. Izteka se na separacijo v Trbovljah. Tudi ves premog vozi po pod zemljo v Trbovlje. Še smo hodili proti čelu, medtem pa je zdaj ta, zdaj oni treščil s čelado ob kak opornik ali drug predmet. Bilo je precej nasipanega materiala, tako da smo se morali skozi majhno odprtino kar po hrbtu splaziti. In zopet so jo »ta mali« bolje odnesli.

Prišli smo do čela. Kar preseñetilo nas je, ko smo v tej globini srečali nekatere znance, ki so včasih delali v Steklarni Hrastnik. Za celo našo skupino je bilo to lepo doživetje. Prvič v življenju (četudi pretežno Hrastničani) smo videli, v kakšni obliki in v kakšni globini se skriva premog, ta tako dragoceni vir energije. Res, da je delo mehanizirano do skrajnih možnosti, ven-

dar so fizična dela še vedno prisotna. Stroj za kopanje premoga na čelu je sicer miroval (menda so bili vsi transporterji polni), toda ob razlagi vodiča in ob samem ogledu naprave smo lahko došli in razumeli to veliko pridobitev v rudarstvu. Na drugem čelu, kamor smo prišli prav po odsretitvi premoga, je bil transporter ravno v pogonu. Segal je prav do čela in bil delno zasut z odstrelitvi premoga, je bil transporta so še grebli nanj premog z obeh strani. Bil je pravi užitek za nas, ko smo nekateri iz naše skupine prijeli za »knapovsko kroco« in tako simbolično nakopali nekaj premoga. Pa še malo smo poklepetali z rudarji in preden smo spet prišli iz jame, so minile že skoraj cele štiri ure. Se marsikaj smo se pogovorili, o energetske krizi, o stanovanjskih problemih, o problemu delovne sile itd. Res lepo je bilo, pa naj si bo v jami, delavnici ali upravi, povsod je odmeval prijazen rudarski »Srečno!«

Tudi mi vam, dragi tovariši rudarji, ki ste nam pripravili lepo doživetje, lep življenjski dogodek, v zahvalo še enkrat zakličemo iskren rudarski SREČNO!

Miha Jelenc

VEDNO SI ZMAGAL TITO

Ko maj — mesec mladosti je prišel, vsak v mislih le eno je imel. Da zmagal boš, kot vedno si in pesti smo držali — ozdravel boš Tito!

Ko zvečer poročila smo čakali, naenkrat nemo smo obstali. Ni res, saj ni mogoče, nihče od nas verjeti noče.

Materi se je utrnula solza, mene je v grlu tiščalo, očetov glas je otožno zadrhtel, ni mogoče, saj je vedno zmagal.

Resnica nas vse je prizadela, verjeti je treba, ne gre brez dela. Po Titovi poti bomo nadaljevali, samoupravni socializem dograjevali.
S. R.

Šport in rekreacija iz meseca v mesec

Športno-rekreativne dejavnosti zadnje čase nikakor ne primanjkuje. Razveseljivo pa je predvsem spoznanje, da se vse bolj aktivirajo tudi starejši ljudje in zlasti gospodinjke. Strokovnjaki resno premišlujejo, da bi »tek upov« podaljšali in končne cilje postavili krepko iza naših meja. Trst, Gorica, Beljak, Leibnitz, Radgona..., to so cilji nove »modne muhe« Slovenstva. Bojijo pa se, da ne bi tudi tod zmanjkalo kave, detergentov in podobnih artiklov!?

Precej manj skrbi pa imajo »strokovnjaki« na odgovornih položajih v našem nogometu. Upamo, da so do danes, to je komaj mesec in pol, ugotovili, kdo naj bo novi prvoligaš iz vzhodne skupine II. zvezne nogometne lige. K sreči so imeli manj dela s trboveljskim Rudarjem...

Oboji, tako gospodinjke, kot strokovnjaki pa se zalagajo za »sistemsko rešitev« vprašanj. Nekaj so že dosegli. Ugotovili so, da jih pestijo iste težave, ko gre za vprašanja deviz, devalvacije, dogovarjanj, sporazumevanj...

Res pa je tudi, da so v NZJ še kako resno in z veliko mero odgovornosti predelali izvozni plan. Kajti gre za organizacijo, ki »deluje po principu DO«, z enakimi »obveznostmi« pri ustvarjanju celotnega prihodka in še bolj pri delitvi ostanka dohodka. Zato nekateri naši vrli žogobrci še vedno čakajo na boljšo in predvsem

višjo konvertibilno ponudbo. Tudi doma nismo brez težav. Da je tako, vedo povedati dolski rokometaši, ki bodo kljub prvemu mestu še naprej tekmovali v Zasavski rokometni ligi. Kaj je vzrok temu, tudi ni težko uganiti. Če ne verjamete, jih vprašajte.

Izlet na Golico v času cvetenja narcis, je enkratno in za vsakega ljubitelja planinskega cvetja, neponovljivo doživetje. Tako je bilo tudi letos, pa čeprav je številne obiskovalce iz domala vseh koncev Slovenije motilo slabo, deževno in dokaj hladno vreme. Vendar, kot pravijo številni hrastniški planinci: »Ob čudovitem cvetju, dežja sploh občutili nismo.« Verjemite jim — ni jih treba vprašati.

Nogomet kljub vsem hibam še nadalje ostaja najbolj priljubljena panoga med našimi delavci. Precejšen razmah je v zadnjih letih dobil predvsem mali nogomet. Ta je še kako primeren za rekreativno udejstvovanje. Razna tekmovalna in turnirja se vrste kot na tekočem traku. Eden takih je bil tudi turnir Mladost 80, ki so ga pripravili vrli organizatorji OO ZSMS Podkraj. Uspela premiera je vlila organizatorjem toliko volje in zagnanosti, da so se odločili s podobnim turnirjem nadaljevati vsako leto.

Reprezentanca Jugoslavije, ki prave dni nastopa na Poljskem na letošnjem Evropskem mladinskem in pionirskem namiznoteniškem

prvenstvu, ima v svojih vrstah tudi dve Hrastničanki — sestrí Ojsteršek. Starejša Andreja nastopa v konkurenci mladink, 12-letna Vesna pa bo poskušala doseči kar največ v pionirski konkurenci.

Enotna ocena tekmovalnega odboja zasavske nogometne lige je: da je tekmovalje na tem nivoju doseglo svoj namen in da ga velja še razvijati in utrjevati. Upamo lahko le, da so pri tem izključili »utrjevanje« nediscipline in športnih izpadov. Med tekmovaljem samim so imeli posamezniki precej drugačno mnenje. Kaj hočemo, je že tako, da je najbolje, če je volk sit in koza cela.

Kajakaši in kanuisti so sklenili še eno veliko tekmovalje. S finalno tekmo v španskem La seu d'Urgell so končali letošnje tekmovalje za Evropski pokal, katerega osnovni namen je, izpolniti vrzel med dvema svetovnima prvenstvom. Med 18-timi reprezentancami je Jugoslavija zasedla solidno 7. mesto.

Rokometaši z Dola so potem, ko je že vse kazalo, da so izgubili vse praktične možnosti za osvojitve prvega mesta v Zasavski rokometni ligi, vendarle uspeli pretrgati ciljno vrstico kot prvi. Žal pa jim ta uspeh ni prinesel napredovanja. Zaradi spleta raznih okoliščin se namreč niso udeležili kvalifikacij za višji rang tekmovalja.

Enovitost je pomemben faktor tudi, ko gre za rekreativno dejavnost. Žal pa »zainteresiranosti« ni čutili v dovolj velikem številu naših delavcev, ki se še vedno zelo zelo težko odločajo za katero koli obliko rekreativne dejavnosti. Zato bi bilo morda prav, če bi svojo čustveno pripadnost rekreativni dejavnosti opredelili skozi potrebo po: zdravem duhu v zdravem telesu.

Andreja Ojsteršek, odlična namiznoteniška igralka se je otrsela še ene nadloge. Takoj po nastopu na mednarodnem prvenstvu CSR so ji v mariborski bolnišnici uspešno odstranili mandeljne, ki so ji v zadnjem času delali kar precej preglavic in ji onemogočali redni trening in boljšo pripravljenost.

Cene — Miran Leskovšek, mlad hrastniški kolesar, gre vse bolj po stopinjah svojih starejših predhodnikov. Zadnji uspehi tega 18-letnega kolesarja niso ostali nezapaženi v beležkah strokovnjakov. Njegova premočna zmaga med starejšimi mladinci v tradicionalni dirki za Nagrado veterana, ko je z več kot 4-minutno prednostjo ugnal vse nasprotnike in kot prvi premagal 1.611 m visoki Vršč, pa je tako močno odjeknila med kolesarskimi delavci, da ga že danes mnogi vidijo v dresu Roga — ob boku hrastniškega Rogovca Boruta Pirša.

Imeniten uspeh Petra Kauzerja na letošnjem tekmovalju za Evropski pokal so preprečili pristran-

tudi na končno razvrstitev letošnjega pokala.

Jekoš Ivo — zvezni rokometni sodnik in znan rokometni delavec iz Trbovelj, ki je konec preteklega leta prevzel delo z dolskimi rokometaši, vztraja kljub nemogočim delovnim pogojem. Čeprav letos niso napredovali v višji tekmovalni razred (kljub prvemu mestu), pa meni, da je ekipa perspektivna, da z njo velja nadaljevati delo. Tudi vztrajnost je športna odlika, ki je nikakor ne gre podcenjevati. Zlasti še, če gre za amaterskega delavca, ki jih je, žal, vse manj.

Aforizme ali kakorkoli hočete imenovati te kratke zapiske, je tudi tokrat zbral, po svoje uredil in zapisal Jože Premec.

KINO PREDSTAVE V HRASTNIKU IN NA DOLU

»DELAJSKI DOM« HRASTNIK

Angleški fantastični film: LJUDJE, IZGUBLJENI V ČASU

Predstave: sobota 16. 8. ob 17. in 19. uri, nedelja 17. 8. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 18. 8. ob 19. uri.

Ameriški risani film — matineja: ČAROBNI SVET RACMANA JAKE

Predstave: sobota 16. 8. in nedelja 17. 8. ob 10. uri.

Ameriški avanturistični film: PREPOROD V DIVJINI

Predstave: sredi 20. 8. ob 17. in 19. uri ter v četrtek 21. 8. ob 19. uri.

Francoska komedija: KAKO POSNETI PORNO FILM (Mladini do 15. leta neprimeren!)

Predstave: sobota 23. 8. in nedelja 24. 8. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 25. 8. ob 19. uri.

Ameriška drama: DRUGA STRAN POLNOČI

Predstave: sredi 27. 8. ob 16. in 19. uri ter v četrtek 28. 8. 1980 ob 19. uri.

Angleška grozljivka: ORKA, KIT MORILEC

Predstave: sobota 30. 8. in nedelja 31. 8. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 1. 9. 1980 ob 19. uri.

Ameriški risani film: ANA IN ANDY

Predstave: v soboto 30. 8. in nedeljo 31. 8. ob 10. uri.

Ameriška grozljivka: DOMINIKA, DUH, KI UBIJA

Predstave: sredi 3. 9. ob 17. in 19. uri in v četrtek 4. 9. ob 19. uri.

Ameriška kriminalka: PROKEJNOVI TAJNI DOKUMENTI

Predstave: sobota 6. 9. in nedelja 7. 9. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 8. 9. ob 19. uri.

Ameriška kriminalka: ELITA MORILEC

Predstave: sredi 10. 9. ob 17. in 19. uri in v četrtek 11. 9. ob 19. uri.

Ameriška grozljivka: IZGANJALEC HUDIČA

Predstave: sobota 13. 9. in nedelja 14. 9. ob 17. in 19. uri ter v ponedeljek 15. 9. ob 19. uri.

Jugoslovanski vojni mladinski film — matineja: LETALCI ŠIRNEGA NEBA

Predstave: sobota 13. 9. in nedelja 14. 9. ob 10. uri.

KINO DOL

Ameriški barvni film: USODNA DIRKA

Predstave: sobota 16. 8. ob 20. uri in v nedeljo 17. 8. ob 18. uri.

Mladinska predstava: ameriški risani film: ČAROBNI SVET RACMANA JAKE

Predstava v nedeljo 17. 8. ob 16. uri.

Ameriški western: BUTCH CASSIDY IN SUNDANCE KIDD

Predstave v soboto 23. 8. ob 20. uri in v nedeljo 24. 8. ob 18. uri.

Italijanski triler: GRBAVČEVA BANDA

Predstave v soboto 30. 8. ob 20. uri in v nedeljo 31. 8. ob 18. uri.

Mladinska predstava: ameriški risani film: ANA IN ANDY

Predstava v nedeljo 31. 8. ob 16. uri.

Ameriška grozljivka: DVE MINUTI PANIKE

Predstave v soboto 6. 9. ob 20. uri in v nedeljo 7. 9. ob 18. uri.

Ameriška politična drama: ZADNJI ŽAREK ZARJE

Predstave v soboto 13. 9. ob 20. uri in v nedeljo 14. 9. ob 18. uri.

Mladinska predstava: jugoslovanski vojni film: LETALCI ŠIRNEGA NEBA

Predstava v nedeljo 14. 9. 1980 ob 16. uri.

Se priporoča za obisk

KRC »14. oktober« Hrastnik

IN MEMORIAM

Pričakovali smo in upali hkrati.

Skoraj 14 let smo bili sodelavci, prijatelji, ljudje z več ali manj istimi željami in enakimi cilji. Da, skoraj 14 let.

Franc Doberšek

Kajti zadnja leta so bila naša srečanja zelo redka. Bolezen te je prikovala na posteljo, nas pa je delo priganjalo naprej.

Vse pogosteje smo se spraševali: kako je s Francijem, kako se počuti, mu je bolje? Odgovori so bili vse prej kot vzpodbudni.

Tudi tvoji vse bolj redki obiski v delavnici so govorili o težki bolezni, ki je neizprosno razjedala tvoje telo. Obraz s širokim nasmehom, polnim življenjskega utripa, je vse bolj spreminjal svoj izgled. Oči so dobile brezvoljno barvo, glas je postajal vse tišji. Takšna je bila Francijeva slika zadnjih mesecev. Rodil se je 26. januarja 1939. leta v Jurklostru. Po prej burni kot umirjeni mladosti, ko so ga valovi življenja neusmiljeno premetavali in mu grozili z neštetimi čermi in vrtinci, se je sredi leta 1966 zaposlil pri nas na delovnem mestu strugarja. Z nesporno strokov-

nostjo in delovnimi sposobnostmi si je kmalu pridobil zaupanje in naklonjenost. Poročil se je in vse je kazalo, da je končal v mirni luki življenja. Ko se mu je leta 1972 rodila še hčerka Jacinta, je vse kazalo, da se je njegovo burno življenje dokončno umirilo in našlo pravi smoter. Žal pa je bilo mirnega in srečnega življenja prehitro konec. Iz začetka nenevarno bolehanje se je spremenilo v nevarno in končno neozdravljivo bolezen. Francijevo telo je klonilo mnogo prehitro — na pragu 42. poletja.

Kako hitro se odvija kolo življenja. 14 let smo bili skupaj, pa vendar, z izjemo vsakdanjih pozdravov, mogoče večsah, več ali manj delovnih pogovorov, kaj več nismo uspeli. Premalo smo poznali eden drugega, ali pa sta bila: tempo življenja in vsakdanje o sebnosti stvari vzrok, da smo se v medsebojnih odnosih kar nekako spregledali. Kljub tem pomanjkljivostim pa so bili naši odnosi zelo dobri. Ostal nam boš v spominu kot zelo dober delavec, strokovnjak svojega poklica, človek dejanj in ne besedičenj. Resen na delovnem mestu in nadvse družaben zunaj njega. Rad si pomagal in marsikdo od mladih se ima za svoje delovne sposobnosti zahvaliti tudi tebi. Morda si bil malce nedosleden v odnosu do samega sebe. Toda to je bila tvoja stvar, delček tvoje intimnosti, v katero tudi nismo skušali prodreti.

Hčerka je ostala brez očeta, žena brez moža in družba brez še enega sposobnega delavca, ki je končal na vrhu svojih delovnih sposobnosti.

Z željo na miren počitek v objemu domače grude naj ostane trajen spomin, ob mnogih nedorečenih besedah, ki jih je odnesel s seboj, v mnogo prerani grob.

ZANIMALO VAS BO

Novosprejeti v mesecu juniju:

TOZD I: Pajk Branko — priučitev, Kolobarič Vladimir — priučitev, Sterle Goran — priučitev, Kahrić Husnija — menjalec klešč in modelov, Pešić Dragiša — dostavljalec zmesi.

TOZD II: Gregorič Hermína — kontrolor stekla, Milivojevič Jagoda — kontrolor stekla, Ivešić Zarko — kontrolor stekla, Lišević Mirko — pomočnik strojnika, Balaša Zolatan — pomočnik strojnika, Gavranović Stoja — kontrolor stekla, Mikanović Draško — pomočnik strojnika.

TOZD IV: Podgoršek Drago — pomožni delavec-čistilec.

DSSS — počitniški dom Portorož: Bezjak Vera — pomožna kuharica, Majhen Vesna — servirka, Potočnik Stanka — glavna kuharica.

Odšli iz delovne organizacije

Sporazumna prekinitev delovnega razmerja:
TOZD I: Sainović Drago — odnašalec stekla, Milošević Milan — delavec na kanalu, Tejić Mile — odnašalec stekla, Dragičević Savo — odnašalec stekla.

TOZD II: Očkun Marija — kontrolor stekla, Sotlar Alojz — strojnik IS, Podmenik Alojzij — varilec folij.

DSSS: Zdolec Jožefa — pomožna kuharica.

Samovoljna prekinitev delovnega razmerja:

TOZD I: Mešić Ševko — odnašalec stekla, Kovač Vladimir — predstiskale, Jularić Mijat — odnašalec stekla, Bačinović Enes — odnašalec stekla, Mulahmetović Omer — odnašalec stekla, Kahteran Ramiz — delavec na kanalu.

TOZD II: Milivojevič Milica — kontrolor stekla.

DSSS: Tomašić Nada — delavka v skladišču gotovih izdelkov.

Izključeni iz delovne organizacije:

TOZD I: Pjević Behader — odnašalec stekla.

TOZD II: Radulović Dragan — varilec folij.

Upokojeni:

TOZD II: Kajić Franc — strojnik IWP.

TOZD V: Prah Stanislav — dežurni pri kompresorju.

DSSS: Stepišnik Ferdinand — vodja odpreme steklenih izdelkov, Amigoni Pavla — skupinovodja odvažalne skupine.

JLA:

TOZD I: Nezirović Rasim — odnašalec stekla.

Poročili so se:

Vukašinović Slavojka — kontrolor stekla TOZD II in Suborić Vojin, Stoklasa Edi — ključavničar TOZD V in Dušak Nevenka.

Prirastek v družini:

Abram Marica — kurirka DSSS — hči Senta, Bojanović Slavica — kontrolor stekla TOZD II — sin Darko, Lesjak Šefika — kontrolor stekla TOZD II — hči Vesna.

Krvodajalci:

Krejan Jože — TOZD I — ročni pihalec brigadir, Križnik Ivan — TOZD I — ročni pihalec, Zukić Esad — TOZD II — strojnik, Podmenik Leopold — TOZD V — dežurni instrumentarec, Drame Jože — DSSS, Učakar Ida — DSSS — vodja skladiščne kartoteke, Bučar Marija — DSSS — vodja nakladalne skupine, Rižnar Veronika — skladiščna delavka, Puljić Danica — skladiščna delavka, Čatić Sadka — skladiščna delavka, Sedlar Berta — skladiščna delavka, Pikelj Vida — skladiščna delavka, Koraj Ana — skladiščna delavka, Vidović Stanislava — voznik etažnega viličarja.

Krvodajalci iskrena vam hvala!

ŠESTMESEČNI PREGLED GIBANJA ZAPOSLENIH ZA LETO 1980

NOVODOSLI

	VOŠ	VIŠ	SS	VK	KV	PK	NK	Skupaj
TOZD I	—	—	—	—	2	5	24	31
TOZD II	—	—	—	1	9	7	16	33
TOZD III	—	—	—	—	—	—	8	8
TOZD IV	—	—	—	—	3	—	1	4
TOZD V	1	—	—	—	3	—	3	7
DSSS	1	—	3	—	2	—	7	13
Skupaj	2	—	3	1	19	12	59	96

ODŠLI

	VOŠ	VIŠ	SS	VK	KV	PK	NK	Skupaj
TOZD I	—	—	—	5	4	6	34	49
TOZD II	—	—	2	3	14	2	10	31
TOZD III	—	—	—	—	1	—	2	3
TOZD IV	—	—	—	—	1	—	—	1
TOZD V	1	—	—	3	2	—	3	9
DSSS	—	—	3	5	3	2	8	21
Skupaj	1	—	5	16	25	10	57	114

	Sporazumna prekinitev	Samovoljna prekinitev	Izključitev iz podjetja	JLA	Upokojeni	Umrli	Skupaj
TOZD I	12	18	5	6	7	1	49
TOZD II	11	7	5	2	6	—	31
TOZD III	—	2	—	—	1	—	3
TOZD IV	1	—	—	—	—	—	1
TOZD V	2	2	1	3	1	—	9
DSSS	7	2	1	1	9	1	21
Skupaj	33	31	12	12	24	2	114

Kadrovska služba

Ob prerani in bridki izgubi našega moža in ateka

FRANCA DOBERŠKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so se udeležili pogreba: godbi in pevskeму zboru, govorniku Steklarne Hrastnik in njegovim sodelavcem v TOZD 4 ter tovarišu Jožetu Ržeku za pomoč v najtežjih trenutkih.

Se enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoci: žena in mala Hijacinta

Naši izostanki

Tokrat podajamo tudi pregled nad izostanki zaradi bolniškega staleža v prvem polletju letošnjega leta, po posameznih temeljnih organizacijah:

TOZD 1 — Ročna in polavtomatska predelava steklene mase

Mesec	Bol. stalež primerov	do 30 dni v urah	Bol. stalež primerov	nad 30 dni v urah	Porodniški dopust prim.	ure	Bol. stalež v %
Januar	151	6.364	58	6.095	20	3.563	10,14
Februar	148	6.092	60	5.276	14	2.394	9,68
Marec	204	8.444	57	5.080	13	1.680	11,56
April	168	7.344	65	4.818	18	2.408	10,46
Maj	153	6.303	68	5.757	11	1.820	10,53
Junij	146	6.544	57	4.563	13	1.658	9,86

TOZD 2 — Avtomatska predelava steklene mase

Januar	76	3.424	35	3.556	12	2.468	9,39
Februar	51	2.232	32	3.094	10	1.953	7,37
Marec	90	4.064	35	3.325	12	1.848	10,30
April	74	3.492	47	4.249	20	2.667	10,52
Maj	72	3.304	36	3.881	19	2.898	9,99
Junij	75	3.568	40	3.759	18	2.492	10,12

TOZD 3 — Dekorirnica s satinirnico

Januar	13	480	8	315	—	—	5,86
Februar	16	632	4	252	—	—	6,86
Marec	16	944	7	378	—	—	9,45
April	14	520	11	552	—	—	7,67
Maj	14	400	8	672	—	—	7,75
Junij	22	752	10	230	—	—	7,10

TOZD 4 — Orodjarna s strugarsko-cizelersko delavnico

Januar	11	416	4	532	—	—	5,40
Februar	16	868	2	250	—	—	6,60
Marec	15	732	3	287	—	—	6,02
April	13	536	3	399	—	—	5,46
Maj	14	841	4	343	—	—	6,92
Junij	19	840	3	510	—	—	7,85

TOZD 5 — Energetika s ključavničarsko delavnico

Januar	25	920	4	441	—	—	4,69
Februar	23	1.288	3	378	—	—	6,00
Marec	34	1.904	3	371	—	—	8,13
April	27	1.136	4	672	—	—	6,55
Maj	20	960	5	714	—	—	6,09
Junij	25	912	4	434	—	—	4,93

DSSS — Delovna skupnost skupnih služb

Januar	45	2.156	21	2.751	10	1.785	8,37
Februar	57	2.204	24	3.099	11	2.443	9,36
Marec	48	2.196	34	3.326	13	2.177	9,84
April	36	2.005	36	3.570	16	2.324	10,00
Maj	32	1.624	48	3.262	12	1.841	9,00
Junij	41	1.647	39	2.807	11	1.575	8,21

Delovna organizacija

Januar	321	13.760	130	13.690	42	7.816	8,67
Februar	311	13.316	125	12.349	35	6.790	8,44
Marec	407	18.284	139	12.767	38	5.705	10,22
April	332	15.033	166	14.260	54	7.399	9,63
Maj	305	13.432	169	14.629	42	6.559	9,38
Junij	328	14.263	153	12.303	42	5.725	8,92

Gibanje ostalih izostankov v prvem polletju:

	Januar	Februar	Marec	April	Maj	Junij
1. Neopravičeni izostanki	320	457	224	392	144	168
2. Izredni plačani dopust	1.042	1.280	1.136	947	1.423	1.904

Pregled požarov

OD 1976. DO 1980. LETA

V naši delovni organizaciji smo od leta 1976 do 1. maja 1980 registrirali 61 požarov z intervencijo dežurnih gasilcev in tudi gasilcev Matice.

Če analiziramo izvore in vzroke požarov, ugotovimo, da je na prvem mestu kot vzrok požara vroče steklo. Večina ga je bila odvržena iz malomarnosti, nekaj pa je bilo iztokov iz peči, teh primerov je bilo, 22. Zaradi založenosti hladilnih peči je gorelo 18-krat. Smeti in razni odpadki so goreli 11-krat, ravno tako je gorelo 11-krat olje, plin 4-krat in električna instalacija 3-krat. Pogost vzrok za požare je tudi varjenje in to 7-krat.

Iz vsega tega zaključimo, da je glavni krivec človek oziroma skrajno malomaren odnos do družbene imovine. Večina delavcev dela na tak način, da stremijo za čim boljše in hitrejšo proizvodnjo, obenem pa zanemarijo vse vzporedne stvari, katere

pa včasih povzročijo več škode kot koristi.

Posebno poglavje pa je povzročena škoda in ugotavljanje odgovornosti. Prav gotovo je bilo manjših požarov še precej več, a niso bili prijavljeni. Na osnovi ugotovitev je bilo izdelano nekaj ukrepov, katerih pa se ne pridržujemo. Prepoved kajenja v določenih prostorih, pismeno dovoljenje za varenje itd. se upošteva le malokdaj. Precej je tudi igranja z gasilnimi aparati. Tudi odnos delavcev do dežurnih gasilcev in neposrednih vodij, ki so zadolženi, da opozarjajo in urejujejo požarno varnost, je slab.

Upamo, da bomo z izobraževanjem in pametnimi ukrepi ter razmišljanjem o možnih posledicah požarov ravnali drugače in da bo delo na področju požarne varstva vsakega delavca v DO upravljenost z zavestjo in ne pred strahom sankcij.

Služba varstva
Aleksander Sivec, ing.

INVALIDNINA ZA TELESNO OKVARO

Zneski invalidnin za telesno okvaro so se s sklepom skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja uskladili s 1. januarjem za 24 %, to je za odstotek porasta življenjskih stroškov v letu 1979.

Tako invalidnina znaša:

a) Glede na ugotovljeno stopnjo telesne okvare, ki je posledica nesreče pri delu ali poklicne bolezni:

Stopnja	Telesna okvara %	Znesek din
1	100	711
2	90	640
3	80	570
4	70	497
5	60	427
6	50	357
7	40	283
8	30	215

b) Glede na ugotovljeno stopnjo telesne okvare, ki je posledica bolezni ali poškodbe izven dela, znašajo novi zneski invalidnin 70 % zneskov iz točke pod a), in sicer:

Stopnja	Telesna okvara %	Znesek din
1	100	497,70
2	90	488
3	80	399
4	70	347,90
5	60	298,90
6	50	249,90
7	40	198,10
8	30	150,50

Iz Uradnega lista SRS št. 10/80

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem in sodelavkam v TOZD 1 — kontrola stekla iskreno zahvaljujem za prelepo darilo in izrečene besede, kar mi bo ostalo v trajen in prijeten spomin. Želim vam še veliko delovnih uspehov.

Ema Kraus

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v TOZD 2, izmeni Gomičar—Cigole in Lipar za prelepo darilo, šopek in izkazano pozornost. Vedno me bo vse to spominjalo na leta, ki sem jih prebil v vaši delovni sredini.

Tovarišu ing. Žagarju, tovarišu Koritniku in drugim se še posebno zahvaljujem za poslovitne besede in želje, ki so mi bile izrečene ob odhodu. Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Franc Kajič

ZAHVALA

Ob odhodu iz kolektiva se iskreno zahvaljujem svojim sodelavkam izmene Lipar za prelepo darilo, cvetje in izrečene besede, ki me bodo spominjale na vas. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Hermina Kajič

ZAHVALA

Ob moji upokojitvi se zahvaljujem svojim sodelavcem v TOZD 5, še posebej dežurnim električarjem na izmeni Roškar in izmeni TOZD 2 Miklič—Peklar za darilo, šopek prelepo sliko in izrečene besede. Vse to mi bo v trajen spomin na leta, ki sem jih preživel v delovni sredini z vami.

Pri nadaljnjem delu vam želim vsem skupaj še veliko delovnih uspehov.

Stane Prah

NAGRADNA KRIŽANKA

STEKLARNA HRASTNIK	PROCESIJA	ŽALO- STINKA	GLAVNO MESTO SENEGALA	ZBORO- VODJA KUNEJ	BUKOV PLOD	UPANJE	ZELO REDKA KOVINA	ŠPANSKI OSVAJALEC HERNANDO	POVRŠINSKA MERA	STEKLARNA HRASTNIK	UMRLI JAPONSKI PREMIER (EISAKU)	PRESTOL	MESTO V NEVADE	SPONA, VEZ	DOBRI DU- HOVI PRI STARIH RIM- LJANIH	BELGIJA	INDIVIDU- UM, POSA- MEZNIK	SLOV. GLED. IGRALEC (IVAN)	SLOV. GLED. IGRALEC (BRANE)
VRSTA VLECENICE										EDEN OD LIPARSKIH OTOKOV									
SLOVSTVE- NI TAT, PRE- PISOVALEC										AZIJSKA PALMA						SETEV, SIJ			
ŠPORTNIK, KI DOSEŽE NAJBOLJŠI REZULTAT									BESEDA BREZ POUDARKA PRIJETEN VONJ								PRVA ŽENSKA		
AM. FILM. IGRALEC (MICHAEL)					ROMAN MAKSIMA GORKEGA												SLOV. GLED. IGRALEC-IVO		
IZVOR				ČLOVEK- AVTOMAT	SLIKAR NOLDE	ČEBELJA PASA				KRAJ NA KOROŠKEM Z ŽELEZARNO	STEKLARNA HRASTNIK	ENA NAJ- STAREJŠI KOVIN	LILI NOVY	PRITOK LJUBLJAN- NICE NA BARJU	NEMŠKI SLIKAR (FRANZ)		SOVJETSKI PEDAGOG (ANTON S.)		
OLGA JEZ			PREGLEDNIK								DEL JEDILNE- GA PRIBORA						STEKLARNA HRASTNIK	DOMAČE MOŠKO IME (JOZEK)	PROSTOR, LOCUS
REPUBLIKA V ZAHODNI AFRIKI			FR. FILMSKI IGRALEC (ROBERT)								RUSKI PI- SA TELJ - (LEONID)						PETER KLEPEC		
STEKLARNA HRASTNIK	SESTAVIL: KARLI DREMEL	GORA NA KOROŠKEM					FRANC. SKLA- DATELJ- MAURICE						FRANC. MESKO						
STEKLARNA HRASTNIK	PICASSO	VOJAK																	
		MEJNA RE- KA MED SZ IN IRANOM								OSEBA IZ BIBLIJE					GRŠKA BOGI- NJA USODE (ATROPOS)				
ZANKA, NASTAVA					PRI PRAV- NISKI SLUŽBA	MESTO V TOSKANI									BELG. SLI- KAR-JAMES				
GRŠKA BOGINJA NESREČE											CHAPLINOVA ŽENA						RIMSKI VOJ- SKOVOĐJA IN DRŽAVNIK		
																	MOZOLJA VICA		
MESTO V VELIKI BRITANiji								DEL VODO- VODNE NA- PELJAVE									NIKO LUKEŠ		
								LOUIS ADAMIC									ESTONSKI ESTRADNI PEVEC		
SVILEN TRAK ZA REDOVE						SODOBNIK KELTOV												VRSTA TKANINE	VZDEVEK ONASSISA
OSKAR KOKOSCHKA			OTON ŽUPANČIČ			SLOVENSKA REVIJA					VOJAK MOSTOVNE ENOTE							SLOV. PIA- NIST BER- TONCELJ	

Med reševalce s pravičnimi rešitvami bomo z žrebom razdelili sedem nagrad:

1. nagrada 100 din
2. nagrada 70 din
- 3.—7. nagrada po: 50 din

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »STEKLARJA«, STEKLARNA HRASTNIK. Pri žrebanju bomo upoštevali samo pravilne rešitve, ki bodo v uredništvu do torka 26. avgusta.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko, objavljeno v »STEKLARJU« št. 6. 7. 1980 smo prejeli 64 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. nagrada 100 din: Julij Smodič, upokojenec;

2. nagrada 70 din: Jože Stopinšek;

3.—7. nagrada po: 50 din: Frido Pavlič, Marica Rancinger — upok., Hasane Velič, Vili Racki in Alojz Koritnik.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: Dan samoupravljavcev, Oto, rajna, Lie, divan, tovarne delavcem, Ne, Amicis, sreda, sistem, Gale, til, Kreusa, rektorat, Andi, Ank, Amer, T. S., B. K., Italia, Miron, tau, Dr, knap, plato, osnova, mu, K. L., Aetij, Viktor, amfora, ZI, lineal, stolpič, botaničarka, tur, Edi, Alibunar, anker, drill, las, tara, Rinka, pano.

D. K.

Skupščina občine Hrastnik — oddelek za splošne zadeve in družbene službe nam je poslal naslednje

OBVESTILO

Po sporazumu o spremembah in dopolnitvah konvencij o socialni varnosti med SFRJ in Republiko Avstrijo, pripada delavcem, ki so bili na začasnem delu v Avstriji v letih 1978 in 1979, medtem pa so se že vrnili v Jugoslavijo, razlika v višini otroškega dodatka. Ta razlika pripada tudi delavcem, ki so bili v Avstriji brezposelni, vendar ob pogojih, če so bili upravičeni do denarnega nadomestila.

Izplačila razlike bodo izvršena na podlagi izpolnjenega zahtevka na obrazcu, ki ga mora delavec poslati finančnemu uradu v kraju zadnje zaposlitve, oz. v kraju, kjer je nazadnje prejemal nadomestilo zaradi brezposelnosti.

Obrazce lahko dobijo pri Skupščini občine Hrastnik na Oddelku za splošne zadeve in družbene službe — soba številka 11.

Pravica do razlike zastara v dveh letih, zato pozivamo upravičence, da svoje pravice po omenjeni konvenciji čim prej uveljavijo.

Kadrovska služba

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža

ANTONA RETARJA

se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem kiko delavnice TOZD 1 za vso pomoč in darovani venec.

Zalujoča Marija Retar

steklarnar
GLASILO DELAVCEV STEKLARNE HRASTNIK

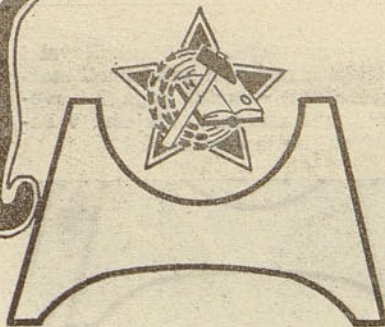
UREDNIŠKI ODBOR: Matija Koritnik — predsednik, Jasna Kosm — odgovorni urednik, člani: Slavko Gornik, Hilda Drame, Albert Kapelar, Pavle Bauerheim, Karli Dremel, Anita Greben, Mila Kobal.

DRUŽBENI ORGAN ZA INFORMIRANJE: Jože Premec — predsednik, člani: Vili Petrič II, Kristina Greben, Miro Zorc II, Janez Ciglar, Vera Habjan, Rudi Kirhmajer, Matija Koritnik, Anita Greben.

UREDNIŠTVO: Steklarna Hrastnik, Hrastnik, Izhaja vsakega 15. v mesecu.

Naslov: Steklarnar, glasilo delavcev Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 interno 51.

Tisk in klišei AERO — TOZD grafika Celje.

AVGUST 1980

KAJ JE Z NAMI?

Verjetno se bo vsak vprašal, kaj sploh pomeni ta naslov. Predlagam, da preberete do konca te besede, ki so v bistvu naša samokritika. Ne mislim ovinkariti in se pretvarjati da me je strah kakšen bo odziv na tole, moja želja je le, da bi ta prispevek rodil sadove. Kaj je sploh z nami mladimi? Ali je res dovolj, da »odpikamo« tistih kratkih 8 ur za pisalno mizo ali kakšnim drugim aparatom? Ali smo res postali tako pasivni, da se nam ne ljubi nič več? Vem in tudi razumem, da nismo vsi pisatelji, toda ali potrebujemo za kakšen kratek prispevek ali poročilo o delu OO ZSMS, ki bi bilo objavljeno v našem Glasu mladih, visoko šolo, fakulteto?

Vsak mesec, ko izide glasilo DO Steklarne Hraštnik »Steklar« je v njem tudi priloga Glas mladih, ki pa je iz meseca v mesec krajša. Od januarja pa do aprila letošnjega leta priloga sploh ni izšla. Zakaj? Vsak laik bi rekel, da je za to kriv urednik, pa ni tako. Meni ni težko napisati štiri strani in jih objaviti v časopisu, toda ali bi bil še to potem Glas mladih iz Steklarne Hraštnik? Ne, to ni dolžnost urednika. Že na prvi seji novega predsedstva KS ZSMS Steklarne Hraštnik smo se dogovorili in sprejeli sklep, da morajo predsedniki in sekretarji OO ZSMS v svojih sredinah pripraviti mlade, da kaj napišejo. Moje mnenje je, da so različni prispevki tudi bolj zanimivi. Toda, tako kot ostali mladi, so tudi predsedniki in sekretarji na to pozabili. Predal, ki je določen za prispevke Glasu mladih je iz meseca v mesec prazen. Tu je le poročilo oziroma kakšen zapisnik o delu KS ZSMS, poročilo o delovnih akcijah v naši občini... Toda ali je to dovolj? Ali

niso to za vsakogar suhoparna obvestila in poročila, ki pa jih ni prijetno brati? Ne bi bilo prijetneje v glasilu prebrati kakšen spis o počitnicah, o aktivnosti mladega po službenem času...?

Prepričana sem, da je med mladimi, ki so zaposleni v steklarni iz drugih bratskih republik kar precej nadarjenih pisateljev, pesnikov... Ne vem kaj je z njimi... Naj vas ne bo nič strah. Pišite, pošljite in za vaš trud boste tudi honorirani.

Razočarana sem. Vsi smo taki, da najraje kritiziramo in vse ostre besede potem padejo na predsednika ali urednika ali na tisto osebo, ki je določena, da kakšno stvar vodi. Toda povem vam, da v tem primeru kritiziramo sami sebe. Nihče ne bo nikogar prosil, da naj kaj napiše. Konec koncev se bomo sami spravili v blato. Ali nismo vedno bili mladinci Steklarne Hraštnik pohvale vredni, ali nismo še pred dobrimi tedni prejeli pohvalo vse delovne organizacije, ko smo končali lokalno mladinsko delovno akcijo UDARNIK 80? Vse naredimo kar nam rečejo, nas prosijo... da pa bi potem kdo napisal svoja doživetja in občutke, ne to pa ne...

Ob koncu bi rada povedala še tole. Vem, da nismo leni, kar dokazujemo s svojim delom, toda naše delo bo še bolj vrednoteno, če bo kje napisano, sporočeno širšemu krogu ljudi...

Mogoče sem koga s temi besedami prizadela. Pravilno, saj to je bil moj namen, da vas s samokritiko pripravim do tega, da kaj napišete za naš oziroma vaš Glas mladih. Pa brez zamere.

Urednik Glasu mladih

Anita Greben

NA KRATKO

Tako. Počitnic je za nekatere konec, drugi se spet v velikem pričakovanju pripravljajo za odhod na morje, nam pa je spet zadana naloga, da pripravimo prispevke in obvestila.

— Verjetno že veste, da se je končala lokalna mladinska delovna akcija UDARNIK 80. Koordinacijski svet ZSMS Steklarne Hraštnik je izdal pohvale vreden bilten, katerega lahko še dobite pri uredništvu biltena.

— Poslovilni koncert hrastniške vokalno instrumentalne skupine Obzorje je uspel. Škoda, da je bil to njihov zadnji koncert, saj bi sedaj ob počitnicah bilo prijetno zahajati na njihove mladinske pleske.

— Prve izmene mladinskih delovnih akcij so se že vrstile domov. Vsi so še polni vtisov s teh prijetnih dni. Upamo, da nam bodo poslali tudi kakšen prispevek o življenju mladih brigadirjev, tako, da bodo tudi tisti, ki še niso bili v brigadi, lahko izvedeli kaj več o njej.

— Končal se je tudi 10. tradicionalni pohod po poteh slovenske delegacije na drugo zasedanje AVNOJ. Tega pohoda se je iz naše občine letos udeležila aktivna mladinka in članica komisije za informiranje pri OK ZSMS Hraštnik tov. Nevenka Roglič.

Iz dela kluba OZN

Svetovna organizacija Združenih narodov praznuje letos 35. letnico svojega delovanja. Člani klubov OC K OZN smo v okviru občinskega praznika 4. julija organizirali razstavo, ki je obiskovalcem orisala razvoj in akcije tega združenja držav, ki so se prostovoljno združile, da ohranijo mir in prijateljsko sodelovanje med narodi.

Naš občinski center K OZN sestavljajo trije klubi:

- klub OZN na osnovni šoli Borisa Pusta na Dolu;
- klub OZN na osnovni šoli narodnega heroja Rajka v Hraštniku;
- klub OZN v krajevni skupnosti Dol.

Za razstavo smo se pridno pripravljali dober mesec.

Zbirali smo materiale, časopisne izrezke, propagandni material, brošure, prospekte in plakate.

Razstavo smo razdelili na pet tem. Najprej smo obiskovalcem prikazali **propagandni material**, kot so npr.: novoletne voščilnice UNICEF, značke, majice, nalepke in našitke.

Sledila je tema o **delu klubov OZN**. Pod to rubriko smo razstavili priznanja in nagrade s kvizov in drugih tekmovanj, fotografije s tabora K OZN Dol, ki je bilo lani na Kalu, razne biltenne in drugo.

KAJ SMO SKLENILI V DNEH ŽALOVANJA ZA TOV. TITOM

V dneh žalovanja sem sklenila, da ne bom nikoli odšla iz domovine in jo še naprej ljubila kot sedaj...

Darja Jug

Sklenil sem, da se bom poboljšal v učenju in bom vedno pripravljen dati življenje, samo da bi Jugoslavija ostala takšna, kakršna je...

Zdene Lendero

Obljubljam, da dokler bo živel naš mladi rod, Titovo ime ne bo pozabljeno...

Karmi Kajtna

Naslednja tema je bila: **dokumentacija OZN**. Tu so obiskovalci lahko videli razstavljene razne knjige in brošure o delu svetovne organizacije ZN od ustanovitve do danes, insert iz ustanovne listine, sistem delovanja ZN, prizadevanja za osamosvojitve izpod kolonialnega in nacionalnega zatiranja...

Najbolj zanimiva tema pa je bila za obiskovalce **obisk predsednika Tita 14. oktobra 1968 v Hraštniku**. Razstavili smo fotografije in album, ki nam ga je vodstvo steklarne posodilo ob tej priložnosti. Občani in gostje so si z veseljem ogledali dokumentacijo o tej edini poti našega najdražjega gosta skozi naše mesto.

Zadnjo temo pa smo posvetili letu 1979, katerega je generalna skupščina OZN proglasila za **mednarodno leto otroka** ter tako posvetila veliko pozornosti, skrbi in nege vsem otrokom sveta, katerim primanjkuje hrane, vode in drugih najosnovnejših življenjskih pogojev za normalno rast in razvoj otroka.

Razstava je bila odprta od 30. 6. do 5. 7. 1980, vsak dan od 16. do 19. ure. Razstavo je obiskalo precej občanov, med njimi tudi gostje iz republiške konference K OZN, mentorji klubov OZN, gostje iz pobratene občine Raške in drugi.

Člani centra za obveščanje in propagando pri OK ZSMS Hraštnik so ob tej priložnosti izdali bilten z naslovom Obisk Tita v Hraštniku, katerega smo lahko nudili našim obiskovalcem.

Menim, da je bila razstava priložnost za vse občane, da se seznanijo z delom klubov OZN, prizadevanjem za ohranitev miru, nenapadanju, nevmešavanju v notranje zadeve držav članic ter ohranitvi miru v svetu.

Predsednica
OC K OZN Hraštnik
Manja Polšak

Boris Golec

V dneh žalovanja sem sklenila, da bom vedno hodila po Titovi poti, ki je začrtana z rdečo barvo, barvo, ki je ne more nihče izbrisati...

Simona Hribnik

Zdravo uredniče!

Od moga odlaska (privremenog) iz Steklarne dobih malo vremena, da vam se javim i poželim vam mnogo sreće u životu i radu. Saljem vam i pjesmu iz mojih vojničkih dana.

ZIVOT VOJNIKA

Procvjetala jedna ruža žuta,
da vam pričam život sadašnjeg regruta.
Drugovi moji, ovo nije fer,
zar da ja idem u vojni soliter.
Znam, da je teško ustati u Staklarni
ali vjerujte mi, još je teže u kasarni.
U Hrastniku sam započeo život buran,
ali sam odatle čak u Skopje oduran.
Lepo sam bio naviko na rock muziku,
a sad slušam trubačevu solistiku.
Tek što stigoh u grad na Vardaru
i već su mi dali smještaj u kasarnu.
Samo što legoh na krevet beli
dolazi desetar i govori, idi vojniče, noge operi.
Kad stadoše dijeliti odijela,
dadoše mi šinjelčinu dugu,
da prašinu metem po krugu.
Dali su mi pantalone ne baš po mjeri,
kakve su — i medvjedi bi ih pozeleli.
Eto, takav je život u vojsci.
Eto, toliko od vojnika

Halil Spahić
V. P. 5812/4a
Đordže Petrov
91060 Skopje

Zdravo Halil!

Pošte naših vojaka se vedno razveselim. Ti pa si presenetil uredništvo in bralce Steklarja še z duhovito pesmico, ki jo objavljam. Lep pozdrav od urednika.

Zdravo!

Najprej vas lepo pozdravljam. Nahajam se na odsluženju vojaškega roka in se imam kar v redu. Prosim vas, da mi pošljate glasilo Steklar, ki bi ga želel prebirati. Obenem pošljam vsem delavcem Steklarne lepe pozdrave.

Karel Polšak
V. P. 9840/5
75300 Brčko

Zdravo Karel!

Zdaj se je pa nabralo pošte naših vojakov kot že dolgo ne. Tudi tebi hvala za pozdrave. Sporočam ti, da boš Steklarja redno prejemal in te pozdravljam.

Urednik

Uz 16. juli — Dan tenkista JNA

Pripadnici oklopnih jedinica naše armije dočekuju ove godine u znaku krupnih rezultata postignutih na brojnim taktičkim vježbama, bojevim gađanjima, podvodnoj i amfibijskoj obuci pri savlađivanju rijeka, izgradnji i jačanju moralno-političkog jedinstva, budnosti, bezbjednosti i samozaštiti. Postignuti rezultati — plod su zajedničkih i svestranih napora svih vojnika, starijina i ostalih subjekata — organizacije SK, SSO i vojnih kolektiva, koji su u svom angažovanju ispoljili veliku aktivnost na težišnim zadacima borbene izgradnje jedinica. Danas oklopnim jedinicama naše armije rukovode mladi kadrovi, koji u svome radu stiču i crpe znanje i iskustva sta-

rih generacija i slavnih partizanskih tenkista iz Narodnooslobodilačke borbe i bore za vrhunske rezultate i bojevu gotovost jedinica.

Tenkisti su to dokazali i potvrdili na brojnim primjerima poslijeratnog razvoja. Stoga i ovogodišnji praznik — 36-tu godišnjicu svog postojanja dočekuju visokim rezultatima svoje borbene osposobljenosti in sposobnosti za izvršenje svakog zadatka koji se pred njih postavi. Ujedno to im je i podsticaj za još veća pregalastva, za jačanje sveukupne borbene snage i moralno-političkog jedinstva, koje uspješno sprovode u svjetlu Titovih poruka — više znoja u miru, manje krvi u ratu.

S. N.

Štiri tisoč knjig za koroške Slovence

Slavistično društvo Zasavje se je pred tremi leti povežalo z Zvezo slovenskih organizacij na Koroškem, ker smo začeli z zbiranjem knjig za Koroške Slovence. Zbrali smo jih štiri tisoč in jih predali ob obisku mladih Korošcev na Dolu pri Hrastniku. Akcijo so izvedli v glavnem zasavski osnovnošolci.

Naslednje leto so jih sprejeli v Trbovljah in jim predali dva tisoč knjig. Poleg knjig, ki jih razdelijo po koroških vaseh v knjižnice, so predvsem pomembna srečanja, saj se tako odnosi med slovensko narodno manjšino in matičnim narodom poglobljajo.

Letos, tretje leto te akcije, smo povabili k sodelovanju še druge slovenske šole. Odzvalo se jih je devet: Osnovna šola Boris Kidrič Maribor (4. a), OŠ Raka pri Krškem, OŠ Tone Tomšič Ljubljana, OŠ Artice pri Brežicah (literarni krožek), OŠ Mirana Jarca Črnomelj, OŠ Ribnica, OŠ Jože Moškrič Ljubljana (klub OZN), OŠ Bogdan Tušek Miklavž pri Mariboru in OŠ Vencelj Perko Domžale.

Literarni krožek OŠ Artice pri Brežicah: »Ko smo prebrali v Pionirskem listu, da po šolah učenci zbirajo knjige za Korošce, smo se z največjim veseljem odločili za to akcijo...«

Učenci 4. a razreda OŠ Boris Kidrič v Mariboru: »Pošiljamo knjige, ki smo jih zbrali z veliko ljubeznijo. V njih je mnogo modrosti. Povedo, da Korošci v boju za narodne pravice niso sami...«

Pionirji in mladina OŠ Raka: »Smo maloštevilna šola, vendar smo se vseeno vključili v to humanu akcijo...«

In tako naprej. Na OŠ Jože Moškrič v Ljubljani pa so se člani krožka OZN odločili, da kar sami pripeljejo knjige na Dol. Tu imamo namreč zbirni center, kjer knjige tudi sortiramo po zbirkah: čebelnice, Moja knjižnica, Sinji galeb, Zlata knjiga, Prešernova družba. Zdaj jih bomo zložili v kartonske škatle in v jeseni pridejo ponje Zagorjani, ki bodo ob kulturni prireditvi predali knjige Korošcem. Ob teh srečanjih tudi mladi Koroš-

Predstavnika kluba OZN OŠ Jože Moškrič iz Ljubljane sta knjige predala kar osebno

Iz Zasavja so sodelovale: Osnovna šola Zagorje, OŠ Trbovlje, OŠ narodnega heroja Rajka — PE Franca Kozarja Hrastnik in PE Borisa Pusta Dol pri Hrastniku.

Organizacijo zbiranja prevzemajo posamezni krožki, razredi ali pa šolska skupnost oziroma mladinska ali pionirska organizacija. V pismih, ki so jih prilagali knjigam, izražajo resnično zavest o potrebi povezovanja z našimi zamejci.

Tako pionirji in mladinci z OŠ Tone Tomšič iz Ljubljane pišejo: »Zbrali smo te knjige, da bi tako s slovensko besedo obogatili knjižne police koroških prijateljev. Upamo, da jih bodo brali z veseljem in se ob tem zavedali, da mislimo nanje ter da nas loči le meja na zemljevidu. Te meje pa naše srce ne pozna...«

ki Slovenci nastopijo z narodnimi plesi in pesmijo, da ne bodo pozabili materinega jezika.

Tudi letos smo zbrali štiri tisoč knjig. Ker je težišče akcije v Zasavju in smo doslej zbirali knjige vsako leto, jih je letos v naši občini zbranih nekoliko manj. Na pedagoški enoti v Hrastniku so jih zbrali 76 in 1.800 din za nove knjige, na PE Dol pa 143 knjig in 1.395 din za nove knjige. Akcije seveda ne mislimo zaključiti. Pričeli bomo še druge šole v Sloveniji, saj mora biti solidarnost temelj vzgojnih prizadevanj na naših šolah.

Akcijo je podprla tudi komisija za manjšinska in izseljenska vprašanja ter narodnosti pri republiški konferenci SZDL SR Slovenije.

Fanči Moljk Dol pri Hrastniku

Dopisujte v naše glasilo!